

Początki Zgromadzenia

Pieczęć świętej Ludwiki

Pieczęć Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia przedstawia płonące serce, na tle którego widnieje postać Jezusa ukrzyżowanego. Wokół napis będący hasłem Zgromadzenia:

Miłość Jezusa ukrzyżowanego przynagla nas.

Miłość Jezusa Chrystusa ukrzyżowanego, która ożywia i rozpala serce Siostry Miłosierdzia, przynagla ją, by spieszyła służyć wszelkiej ludzkiej niedoli.

Począwszy od roku 1643 odcisk tradycyjnej pieczęci Zgromadzenia widnieje na laku i wosku, służącym do zamykania listów. Treść jej wyraża miłość Jezusa ukrzyżowanego i znajduje swój wyraz w zakończeniu listów Ludwiki de Marillac.

SIOSTRY MIŁOSIERDZIA WEDŁUG DUCHA ZAŁOŹYCIELI

«...Gdy oddałyście się Bogu, by służyć Ubogim, otrzymałyście to imię, które sam Bóg wam nadał.

Powinnyście zatem żyć zgodnie z imieniem, jakie macie, bo to Bóg nadał imię Zgromadzeniu; to nie Panna Le Gras ani Ksiądz Portail, ani ja nadaliśmy wam imię Sióstr Miłosierdzia.

Zwróćcie uwagę, że lud patrząc na to, co czynicie i na usługę, jaką pierwsze nasze Siostry oddawały Ubogim, nadał wam to imię, które stało się właściwe waszym zajęciom»¹.

Zgromadzenie założone we Francji w XVII wieku przez świętego Wincentego a Paulo i świętą Ludwikę de Marillac znane jest w Kościele pod nazwą Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia Świętego Wincentego a Paulo, Służebnic Ubogich.

Początki jego były jednocześnie proste i nieoczekiwane:

«Kto by pomyślał, że powstaną Siostry Miłosierdzia? ... Ja o tym nie myślałem... Bóg myślał za was»².

¹ Święty Wincenty, 4 marzec 1658, O miłości wzajemnej, o obowiązku pojednania się, X, 472-473.

² Święty Wincenty, 14 czerwiec 1643, Tłumaczenie regulaminu, IX, 113.

Święty Wincenty a Paulo (1581-1660) uważny na to, by nie wyprzedzić Opatrzności i uległy natchnieniom Ducha Świętego, odkrył nędzę materialną i duchową swoich czasów i poświęcił swe życie służbie i ewangelizacji Ubogich*, których nazywał *«naszymi Panami i Mistrzami»*³. W tym celu założył Bractwo Miłosierdzia (1617) i Zgromadzenie Misji (1625). Opatrznościowo spotkał Ludwikę de Marillac (1591-1660), która podjęła z nim ścisłą współpracę w dobroczynnej działalności.

4 czerwca 1623 roku, w dzień Zesłania Ducha Świętego, Ludwika otrzymała łaskę zrozumienia, czym będzie dla niej nowa Wspólnota:

*«W dniu Zesłania Ducha Świętego, kiedy byłam na Mszy św. czy odprawiałam rozmyślanie w kościele, nagle wyjaśniły się w moim umyśle wszystkie wątpliwości i zrozumiałam... że przyjdzie czas, gdy będę mogła złożyć ślub ubóstwa, czystości i posłuszeństwa, że będę w małej wspólnotie z kilkoma innymi osobami, które postąpią podobnie. Wiedziałam, że będzie to w jakimś miejscu przeznaczonym do służenia bliźnim, ale nie mogłam zrozumieć, jak się to stanie, ponieważ można było stamtąd wychodzić i powracać»*⁴.

W tym też czasie zgłosiła się Małgorzata Naseau (1594-1633), proste wiejskie dziewczę, prosząc, by powierzono jej najniższe zajęcia, których nie mogły wykonywać Panie z Bractw. Przeniknięta miłością prawdziwie ewangeliczną, stała się służebnicą najbardziej opuszczonych. Wincenty a Paulo powie później:

*«Małgorzata Naseau z Suresnes jest pierwszą Siostrą, która miała szczęście wskazać drogę innym... jakkolwiek nie miała innego nauczyciela czy nauczycielki oprócz Boga»*⁵.

Jej przykład był pociągający... Tak więc niedostrzegalnie, w sposób, w jaki dokonują się sprawy Boże, zrodziło się Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia.

W roku 1630 Ksiądz Wincenty powierzył Ludwice de Marillac pierwsze Siostry, które poświęcały się służbie w różnych Bractwach.

Dnia 29 listopada 1633 roku, zgromadziły się one wokół Ludwicy de Marillac, aby swój ideał realizować pod jej kierownictwem, w siostrzanej wspólnotie.

Początkowo miały starania o Ubogich chorych w ich mieszkaniach, w miastach i na wsi, następnie, w miarę potrzeb, o chorych w szpitalach, nauczanie dziewcząt, dzieci porzucone, galerników, rannych żołnierzy, uchodźców, starców, umysłowo chorych i innych...

*«Oto, moje córki, jaki był początek waszego Zgromadzenia. Wówczas nie było ono tym, czym jest obecnie, należy sądzić, że dziś nie jest jeszcze tym, czym będzie, aż wreszcie Bóg doprowadzi je do stanu, w jakim chce je mieć»*⁶.

W 1652 roku, Założyciele* przekonani, że miłość Chrystusa, która powinna naglić Zgromadzenie, nie ma granic, wysłali pierwszą grupę Sióstr do Polski.

18 stycznia 1655 roku, Zgromadzenie zostało zatwierdzone przez Kardynała de Retz, Arcybiskupa Paryża, a 8 czerwca 1668 roku, uzyskało aprobatę papieską* Papieża Klemensa IX.

³ Tamże, IX, 119

⁴ Święta Ludwika, 4 czerwiec 1623, *Światło*, Pisma duchowe, s. 3.

⁵ Święty Wincenty, lipiec 1642, O cnotach Małgorzaty Naseau, IX, 77.

⁶ Święty Wincenty, 13 luty 1646, O zamiłowaniu powołania i usłudze Ubogim, IX, 245.

Wezwanie, które usłyszały pierwsze Siostry, jest tym samym wezwaniem, które i dziś rozbrzmiewa w świecie, powołując i gromadząc Siostry Miłosierdzia. Usiłują one u źródła odnajdywać natchnienie i intuicję swych Założycieli, aby z ponawianą wciąż wiernością i gotowością odpowiadać na potrzeby swych czasów⁷.

I - ZGROMADZENIE W KOŚCIELE

«Mamy podwójne szczęście być córkami Kościoła Świętego. Czyż to nie zobowiązuje nas do wielkiej doskonałości, abyśmy mogły żyć i działać jako dzieci takiej Matki?»⁸

K. 1

- a Siostry Miłosierdzia tworzą Zgromadzenie uznane przez Kościół pod nazwą: **Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia Świętego Wincentego a Paulo, Służebnic Ubogich**. Zgromadzenie uczestniczy w jego powszechnej Misji Zbawienia, zgodnie z charyzmatem* swoich Założycieli, świętego Wincentego a Paulo i świętej Ludwiki de Marillac⁹.
- b Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia jest **Stowarzyszeniem Życia Apostolskiego*** we wspólnocie, praktykującym rady ewangeliczne przez więzy określone w Konstytucjach*. Jest ono na prawie papieskim* i posiada egzempcję.
- c Na mocy swej egzempcji*, Zgromadzenie cieszy się autonomią wewnętrzną*, która pozwala mu organizować życie swych wspólnot w jedności ducha i dyspozycyjności wobec wezwań Kościoła powszechnego.
- d W diecezjach, zgodnie z właściwym sobie duchem, bierze udział w duszpasterstwie określonym przez Ordynariusza miejsca oraz w życiu Kościoła lokalnego.

K. 2

Przełożony Generalny Zgromadzenia Misji jest Przełożonym Generalnym Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia według wyraźnej woli świętej Ludwiki de Marillac, która widziała w tym uprzywilejowany sposób zachowania tożsamości i żywotności ducha wincentyńskiego we wszystkich okolicznościach czasu i miejsca¹⁰.

K. 3

Przełożona Generalna wspomagana przez Radę Generalną, sprawuje zarząd bezpośredni*. Według świętego Wincentego, Przełożona jest:

«głową i duszą, która ożywia członki całego Zgromadzenia»¹¹.

K.4

- a Zgromadzenie składa się z Prowincji. Zarząd każdej Prowincji powierzony jest Wizytatorce wspomaganej przez Radę Prowincjalną.

⁷ Por. *Perfectae caritatis*, n. 2.

⁸ Święta Ludwika, 21 czerwiec 1647, L. 179, do Księdza Portail, E. 202.

⁹ Por. *Vita consecrata*, n. 36.

¹⁰ Por. Święta Ludwika, listopad 1647, L. 199, do Księdza Wincentego, E. 233.

¹¹ Święty Wincenty, 8 wrzesień 1655, Rada, XIII, 693.

- b Prowincja obejmuje pewną liczbę Wspólnot lokalnych, których animację zapewniają przede wszystkim Siostry Służebne.

K. 5

- a Postulantka staje się członkinią Zgromadzenia od chwili przyjęcia do Seminarium. Aby nią pozostać, powinna zgodnie z warunkami wymaganymi przez Zgromadzenie, złożyć śluby i je ponawiać we właściwym czasie.
- b Więzy łączące każdą Siostrę Miłosierdzia ze Zgromadzeniem są więzami wzajemnego zaangażowania, potwierdzonego przez śluby.
- c Siostry mają świadomość, że działają jako członkinie Zgromadzenia i że są przez nie posłane. Decyzje w sprawach pozostawionych do wyboru na płaszczyźnie lokalnej lub indywidualnej, będą zatem zatwierdzane w duchu porozumienia i dialogu przez właściwych Przełożonych.

K. 6

Zgromadzenie jest międzynarodowe. Charyzmat urzeczywistnia się w różnorodnych kulturach i różnych krajach na świecie przez:

- życie Zgromadzenia,
- jego członkinie,
- organizację i reprezentację,
- komunie, współpracę i dzielenie się między Prowincjami.

To Bóg, zdaniem świętego Wincentego,

«chciał mieć to Zgromadzenie, składające się z dziewcząt z różnych krajów i aby wszystkie miały tylko jedno serce»¹².

II - POWOŁANIE I MISJA ZGROMADZENIA

«Głównym celem, dla którego Bóg powołał i zgromadził Siostry Miłosierdzia jest uczczenie Pana Naszego Jezusa Chrystusa jako źródła i wzoru wszelkiej miłości, służąc Mu co do ciała i co do duszy w osobie Ubogich...»¹³.

K. 7

- a Siostry Miłosierdzia, wierne zobowiązaniom chrztu i w odpowiedzi na Boże wezwanie¹⁴, oddają się całkowicie Bogu, w życiu wspólnym na służbę Chrystusowi w Ubogich, ich braciach i siostrach, w duchu ewangelicznej pokory, prostoty i miłości.
- b Jedna i ta sama miłość ożywia i kieruje ich kontemplacją i służbą. Dzięki wierze są przekonane, że to Bóg oczekuje na nie w tych, którzy cierpią. Święty Wincenty podkreśla dynamiczną jedność ich życia, gdy mówi:

«Jesteście ubogimi Siostrami Miłosierdzia, które oddały się Bogu dla służenia Ubogim»¹⁵.

1. Oddane Bogu

K. 8

¹² Święty Wincenty, 13 luty 1646, O zamięłowaniu powołania i usłudze Ubogim, IX, 247.

¹³ Reguły wspólne Sióstr Miłosierdzia, I, 1.

¹⁴ Por. Święty Wincenty, 22 wrzesień 1647, O wytrwaniu w powołaniu, IX, 347.

¹⁵ Święty Wincenty, 22 październik 1650, do Sióstr posłanych na prowincję, IX, 534.

- a **Regułą Sióstr Miłosierdzia jest Chrystus.** Stawiają sobie za cel naśladowanie Chrystusa objawionego w Piśmie Świętym i ukazanego przez Założycieli jako: Wielbiciela Ojca, Sługę Jego planu Miłości i Głosiciela Ewangelii Ubogim.
- b Siostry Miłosierdzia, pragnąc naśladować Chrystusa i nadal prowadzić Jego misję, obierają życie całkowicie i wyłącznie oparte na radach ewangelicznych: czystości, ubóstwa i posłuszeństwa, dzięki którym stają się dyspozycyjne, by odpowiedzieć celowi Zgromadzenia, jakim jest:

służba Chrystusowi w Ubogich.
- c Każda z nich potwierdza osobiście swoje całkowite oddanie się Bogu w Zgromadzeniu przez śluby roczne określone przez Konstytucje (por. Kan. 731 § 2).

2. We wspólnocie

«Tak więc i my mamy być jednym i tym samym ciałem, złożonym z wielu osób, złączonych razem w dążeniu do jednego celu dla miłości Boga»¹⁶.

K. 9

W życiu siostrzanym Założyciele widzieli jedną z zasadniczych pomocy, jaką Siostry Miłosierdzia mają w swoim powołaniu. To wspólne i siostrzane życie prowadzą we wspólnocie lokalnej, gdzie przyjmują się nawzajem w wierze i w prostocie serca. Z radością świadczą o Jezusie Chrystusie i ustawicznie czerpią we wspólnocie siłę do pełnienia swej misji.

3. Dla służenia Chrystusowi w Ubogich

K. 10

- a Siostry kontemplują i spotykają Chrystusa w sercu i życiu Ubogich, gdzie nieustannie działa Jego łaska, aby ich uświęcać i zbawiać. Główną ich troską jest umożliwić im poznanie Boga, głosić Ewangelię i uobecnić Królestwo¹⁷.
- b Okiem wiary widzą **Chrystusa w Ubogich, a Ubogich w Chrystusie.** Służą Mu w Jego cierpiących członkach *«ze współczuciem, słodyczą, serdecznością, poszanowaniem i pobożnością»¹⁸.*

... wszystkim Ubogim

«Powołanie wasze zobowiązuje was do opiekowania się wszelkiego rodzaju osobami, bez żadnej różnicy: mężczyznami, kobietami i dziećmi, ogólnie mówiąc, wszystkimi Ubogimi, którzy was potrzebują»¹⁹.

K. 11

- a W szkole Syna Bożego, Siostry Miłosierdzia uczą się, że nie istnieje nędza, która byłaby im obca. Chrystus nieustannie wzywa Zgromadzenie poprzez cierpiących braci i siostry, przez

¹⁶ Święty Wincenty, 26 kwiecień 1643, O jedności między członkami Zgromadzenia, IX, 98.

¹⁷ Por. Święty Wincenty, 6 grudzień 1658, O celu Zgromadzenia Misji, XII, 80.
Evangelii nuntiandi, n. 8.

¹⁸ Święty Wincenty, 11 listopad 1657, O usłudze chorym i o trosce o własne zdrowie, X, 331.

¹⁹ Święty Wincenty, 6 styczeń 1658, Komu wyznawać swoje pokusy..., X, 452.

znaki czasu, przez Kościół. Liczne są formy ubóstwa, liczne są przejawy służenia, ale jedna jest miłość, jaką Bóg rozniecił w sercach tych, które *«powołał i zgromadził»*.

- b Pierwszeństwo zawsze będą mieli *«prawdziwie Ubodzy»*²⁰. Święty Wincenty zobowiązał swych synów i swoje córki do szukania *«najbiedniejszych i najbardziej opuszczonych»*²¹. Ze swej strony święta Ludwika w pouczeniach mówiła do pierwszych Sióstr:

*«O jakież byłoby to szczęście, gdyby Zgromadzenie unikając obrazy Boga, mogło służyć jedynie Ubogim, wydziedziczonym ze wszystkiego!»*²².

... wszędzie

*«Powinniście być gotowe służyć Ubogim wszędzie, gdzie się was pośle: w wojsku, jak to czyniłyście, gdy byliście tam wezwane, u biednych przestępców i wszędzie, gdzie będziecie mogły opiekować się Ubogimi, ponieważ to jest wasz cel»*²³.

K. 12

- a Od samego początku święty Wincenty i święta Ludwika, odpowiadając na wołanie swych czasów, posyłali Siostry Miłosierdzia na spotkanie Ubogich. Dzięki temu mogły zachować niezbędną gotowość do zmian oraz dyspozycyjność i żyć wśród tych, którym służyły.

«Pamiętać będą, że nie są w klasztorze, nie można bowiem pogodzić tego stanu z zajęciami ich powołania.

Są jednak narażone na okazje do grzechu bardziej niż zakonnice zobowiązane do klauzury, gdyż

za klasztor mają jedynie domy chorych i dom, w którym przebywa Przełożona,

za celę wynajętą izdebkę,

za kaplicę kościół parafialny,

za krużganki ulice miast,

za klauzurę posłuszeństwo; nie powinny bowiem wychodzić jak tylko do chorych albo do tych miejsc, do których iść muszą, aby im służyć,

za kratę bojaźń Boga,

za welon świętą skromność,

a ponieważ dla zabezpieczenia swego powołania nie składają innej profesji oprócz nieustannej ufności w Opatrzność Bożą

i ofiary ze wszystkiego, czym są i co czynią, służąc Bogu w osobie Ubogich,

dlatego powinny posiadać tyle albo nawet więcej cnoty, niż gdyby złożyły profesję w jakimś zakonie

*oraz zachowywać się we wszystkich miejscach z taką skromnością, skupieniem i tak budująco, jak prawdziwe zakonnice w swoim klasztorze»*²⁴.

Dlatego też stosownie do słów świętego Wincentego,

«Siostry Miłosierdzia nie są zakonnice, lecz dziewczętami, które wychodzą i powracają, jak osoby świeckie»*²⁵,

²⁰ Święty Wincenty, listopad 1617, Bractwo Miłosierdzia Pań z Châtillon-les-Dombes, XIII, 426.

²¹ Święty Wincenty, styczeń 1657, O miłości względem Ubogich, XI, 393.

²² Święta Ludwika, 1660, A 100, Niedogodności dla Zgromadzenia, E. 821.

²³ Święty Wincenty, 18 październik 1655, O celu Zgromadzenia, X, 126.

²⁴ Święty Wincenty, 24 sierpień 1659, O doskonałości potrzebnej Siostram na parafiach..., X, 661.

²⁵ Święty Wincenty, 7 luty 1660, do Jakuba de la Fosse, Kapłana Zgromadzenia Misji w Troyes, VIII, 237.

co pozwala im iść wszędzie. Święta Ludwika jasno mówiła, że powinny wieść życie uporządkowane według otrzymanych Reguł²⁶.

Założyciele kładli wielki nacisk na obowiązek stałego zjednoczenia z Bogiem, aby żyjąc wśród świata, być świadkami Miłości Chrystusa.

- b Wierne temu duchowi, Zgromadzenie stara się o dyspozycyjność i gotowość do zmian, aby twórczo i z odwagą odpowiadać na wezwania Kościoła oraz pilne potrzeby Ubogich, z poszanowaniem kultur.

... w duchu ewangelicznym

«Duch waszego Zgromadzenia polega na trzech rzeczach: kochać Pana Naszego i służyć Mu w duchu pokory i prostoty. Dopóki miłość, pokora i prostota będą wśród was, będzie można powiedzieć: Zgromadzenie Miłosierdzia jeszcze żyje»²⁷.

K. 13

Ewangeliczne cnoty **pokory, prostoty i miłości** są drogą, którą powinny postępować Siostry Miłosierdzia, pozwalając się prowadzić Duchowi Świętemu. Siostry kontemplują Chrystusa i starają się wyrazić w swoim własnym życiu dyspozycje, które czynią je bliskimi najbardziej wydziedziczonym.

K. 14

W ustawicznej trosce o pełną promocję osoby, Zgromadzenie nie oddziela służby co do ciała od służby co do duszy, dzieła humanizacji od ewangelizacji. Łączy służbę z obecnością, przypominając sobie Pana, który objawiał Miłość Ojca i jako znak swojej misji ukazywał, że:

«Niewidomi odzyskują wzrok, chromi chodzą... Ubogim głosi się Dobrą Nowinę»²⁸.

...pod opieką Maryi

K. 15

- a Kto usiłuje iść za Jezusem Chrystusem, spotyka Tę, która Go otrzymała od Ojca: **Maryję**, pierwszą chrześcijankę, w pełni konsekrowaną, od początku obecną w życiu Zgromadzenia.
- b Założyciele wpoili Siostrze Miłosierdzia miłość i naśladowanie Najświętszej Dziewicy. Zachęcali, by kontemplować w Niej:
- Niepokalaną, w pełni otwartą na działanie Ducha Świętego, za przykładem Jezusa ukazaną przez świętego Wincentego, jako doskonały wzór tych, którzy *«słuchają Słowa Bożego i je zachowują»²⁹*;
 - Służebnicę pokorną i wierną wobec planów Ojca, wzór serc ubogich³⁰;
 - Matkę Boga, Matkę Miłosierdzia i Nadzieję maluczkich, najgłębiej zjednoczoną ze swoim Synem i prowadzącą do Niego tych, którzy się Jej powierzają³¹; Matkę Kościoła

²⁶ Por. Święta Ludwika, styczeń 1659, L. 609, do Księdza Wincentego, E. 626.

²⁷ Święty Wincenty, 9 lutego 1653, O duchu Zgromadzenia, IX, 594-595.

²⁸ Łk 7, 22.

²⁹ Łk 11, 28 i święty Wincenty, 1 maj 1648, O dobrym korzystaniu z upomnień, IX, 397.

³⁰ Por. Święta Ludwika, A 31 bis, Myśli o Niepokalanym Poczęciu Dziewicy Maryi, E. 818.

³¹ Por. Święta Ludwika, A 14 bis, O Dziewicy Maryi, E. 767.

i Jedyną Matkę Zgromadzenia, której święta Ludwika powierzyła nowo powstające Zgromadzenie, pragnąc oddać je na zawsze pod Jej opiekę³².

III – ŻYCIE SIÓSTR MIŁOSIERDZIA

1. Oddane Bogu dla służenia Chrystusowi w Ubogich

«Aby być prawdziwymi Siostrami Miłosierdzia, należy czynić to, co czynił Syn Boży na ziemi.

A cóż On przede wszystkim czynił?... Stale pracował dla dobra bliźniego, odwiedzając i uzdrawiając chorych, nauczając nieumiejętnych celem zapewnienia im zbawienia.

Jakże jesteście szczęśliwe, moje córki, że macie powołanie tak miłe Bogu...»³³.

K. 16

a Siostry Miłosierdzia oddane Bogu dla służenia Chrystusowi w Ubogich, znajdują w tym celu jedność swego życia.

b Służenie jest wyrazem ich całkowitego oddania się Bogu w Zgromadzeniu i nadaje mu całe znaczenie. Jest jednocześnie spojrzeniem wiary i wprowadzeniem w czyn miłości, której źródłem i wzorem jest Chrystus. Dlatego święty Wincenty i święta Ludwika zalecają Siostronom naśladowanie Jezusa jako Sługi,

«by żyły jak dobre chrześcijanki i były dobrymi Siostrami Miłosierdzia »³⁴.

Służenie podtrzymuje kontemplację i nadaje sens ich życiu wspólnotowemu, tak jak ich relacja z Bogiem i życie siostrzane we wspólnocie ożywiają nieustannie ich apostołskie zaangażowanie.

c W tych, którzy cierpią, którzy są poniżani w swej godności, którym brakuje zdrowia, praw...³⁵, Siostry Miłosierdzia widzą dzieci Boże, braci i siostry, z którymi się solidaryzują.

Za przykładem Założycieli widzą w nich swych Mistrzów, *«którzy uczą już samą swoją obecnością»³⁶* i swych Panów, których powinny kochać czule i bardzo szanować³⁷. Lecz Ubodzy przede wszystkim przedstawiają im Chrystusa, który powiedział:

«Wszystko, co uczyniliście jednemu z tych braci moich najmniejszych, Mnieście uczynili»³⁸.

K. 17

a Siostry Miłosierdzia, dzieci Boga przez chrzest, żywe członki Ciała Chrystusa, zdążają do Ojca przez Syna w Duchu Świętym. Pragną żyć w ustawicznym dialogu z Bogiem, oddając się w Jego ręce z dziecięcą ufnością w Jego Opatrzność.

³² Por. Święta Ludwika, grudzień 1658, L. 602, do Księdza Wincentego, E. 618.

³³ Święty Wincenty, 5 lipiec 1640, O powołaniu Sióstr Miłosierdzia, IX, 15.

³⁴ Święty Wincenty, 18 październik, 1655, O celu Zgromadzenia, X, 124.

³⁵ Por. *Populorum progressio*, n. 6.

³⁶ Rękopis Reguł z Hôtel-Dieu w Paryżu, 1718.

³⁷ Por. Święta Ludwika, 4 maj 1650, L. 284 bis, do Siostry Cecylii Agnieszki, E. 319.

³⁸ Mt 25, 40.

- b Kontemplują Chrystusa w Jego zbawczym wyniszczeniu w tajemnicy Wcielenia, przejęte podziwem,
«że Bóg niejako nie może, czy nie chce rozstać się z człowiekiem»³⁹.
- Uczą się od Niego ukazywać swym braciom i siostram Miłość Boga do świata, zwłaszcza do Ubogich.
- c Starają się być uległe natchnieniom Ducha Świętego, przekonane, że w miarę swej wierności staną się narzędziem Jego działania. Święta Ludwika de Marillac pragnęła, aby Zgromadzenie było uległe Duchowi Świętemu, by mogło realizować plan Ojca i dawać świadectwo Synowi Zmartwychwstałemu⁴⁰.

K. 18

Zależec od Ducha Świętego, to dozwolić Mu odtworzyć w sobie podobieństwo do Chrystusa cichego i pokornego serca. Ten duch ewangeliczny, zdaniem świętego Wincentego, powinien ożywiać Zgromadzenie:

«Bóg chce, aby Siostry Miłosierdzia przykładały się w sposób szczególnie do praktykowania pokory, prostoty i miłości»⁴¹.

- a **Pokora** pobudza je do:
- uświadomienia sobie darów otrzymanych od Boga, dziękowania za nie i oddania ich na służbę bliźnim;
 - uznania swych własnych ograniczeń oraz potrzeby nawrócenia;
 - trwania w bliskości i dyspozycyjności wobec Sióstr i Ubogich, w postawie służebnic.
- «Żyć w pokorze, zawsze mając na względzie raczej potrzeby osób, z którymi mamy do czynienia, aniżeli nasze własne, a nawet i Zgromadzenia»⁴².*
- b **Prostota** wiedzie je prosto do Boga i skłania do:
- poszukiwania, umiłowania i obrony prawdy w sytuacjach niesprawiedliwości;
 - działania w duchu przejrzystości, autentyczności, zgodności słów z życiem.
- «Bóg daje mi tak wielką cześć dla prostoty, że nazywam ją moją Ewangelią. Mam szczególne nabożeństwo i pociechę, kiedy mówię o rzeczach tak, jakimi są»⁴³.*
- c **Miłość**, do jakiej są powołane, to miłość samego Jezusa Chrystusa, która:
- uzdalnia je do miłowania Boga całą swoją istotą;
 - sprzyja komunii między Siostrami i ją podtrzymuje;
 - przynagla je do służenia Ubogim i do pomagania każdemu w realizowaniu swego powołania dziecka Bożego, bez względu na rasę, kulturę, warstwę społeczną czy religię.
- «Jesteście przeznaczone na to, byście przedstawiały dobroć Boga wobec Ubogich... trzeba się także obchodzić z nimi jak ta sama dobroć was naucza, to znaczy ze słodyczą, współczuciem i miłością; są to bowiem wasi mistrzowie»⁴⁴.*

2. Stosunek do Boga

³⁹ Święta Ludwika, Gobillon, wyd. 1676, Księga V, rozdz. 1, §1, s. 189.

⁴⁰ Por. Święta Ludwika, 1657, A. 26, Racje oddania się Bogu dla otrzymania Ducha Świętego, E. 808.

⁴¹ Święty Wincenty, 9 luty 1653, O duchu Zgromadzenia, IX, 596.

⁴² Święta Ludwika, lipiec 1647, L. 183, do Siostry Anny Elżbiety (Hardemont), E. 207.

⁴³ Święty Wincenty, 24 luty 1653, O duchu Zgromadzenia, IX, 606.

⁴⁴ Święty Wincenty, 11 listopad 1657, O usłudze chorym i o trosce o własne zdrowie, X, 332.

«Pragnę was widzieć wszystkie świętymi... dlatego, moje drogie Siostry, trzeba nam stale mieć przed oczyma nasz wzór, którym jest przykładowe życie Jezusa Chrystusa. Jesteśmy wezwane do naśladowania Go nie tylko jako chrześcijanki, ale także jako wybrane przez Boga, by Mu służyć w osobie Jego Ubogich»⁴⁵.

K. 19

- a Siostry Miłosierdzia, Córki Kościoła, wyznają swoją wiarę według własnej kultury i wyrażają ją w liturgii będącej źródłem życia duchowego.
- b Wokół **Eucharystii** chrześcijanie *«kształtowani są przez Słowo Boże, posilają się przy stole Ciała Pańskiego i składają Bogu dziękczynienie»⁴⁶*. Siostry są przekonane o życiodajnej mocy Eucharystii, która stanowi centrum ich życia i misji oraz najistotniejsze, codzienne spotkanie z Chrystusem i braćmi.
- c Oddając cześć Bogu, słuchając Jego Słowa, przedkładając Mu prośby i błagania, czynią to nie tylko w swoim imieniu, lecz przynoszą radości i nadzieje, smutki i udręki całej ludzkości⁴⁷. Razem z Chrystusem składają siebie w Pamiętce Jego Ofiary Paschalnej.
- d Poranna i wieczorna **Liturgia Godzin** jest dla Wspólnoty lokalnej okazją, by zebrać się razem na modlitwę Ludu Bożego. Wspólna modlitwa stanowi istotną część życia i świadectwa ewangelicznego; oznacza wiarę w Chrystusa żywego, w imię Którego chrześcijanie zbierają się razem:
«Gdzie są dwaj albo trzej zebrani w imię Moje, tam Ja jestem pośród nich»⁴⁸.

Statut 1

Tam, gdzie nie mogą uczestniczyć w codziennej Eucharystii, Siostry Miłosierdzia celebrować Nabożeństwo Słowa Bożego.

K. 20

- a **Sakrament Pojednania**, to spotkanie w miłości z Chrystusem przebaczącym. Wnosi on w życie duchowe nowy zapal i wzbogaca je łaską. Ta pewność skłania Siostry do częstego korzystania z niego, według zaleceń Kościoła. Jako źródło osobistego nawrócenia przyczynia się także do przywrócenia jedności Ciała Mistycznego.
- b **Towarzystwo i kierownictwo duchowe** są skutecznymi środkami do doskonalenia się w postępowaniu za Chrystusem. W trosce o pełną odpowiedź na wincentyńskie powołanie, Siostry zwracają się do osób znających ducha Zgromadzenia, zdolnych im pomóc, przede wszystkim do kapłanów Zgromadzenia Misji i do Sióstr Miłosierdzia.
- c **Asceza** osobista i wspólnotowa jest wymaganiem miłości, spotkaniem z Chrystusem i nieodzownym środkiem nawrócenia w życiu codziennym. Sprzyja ona naśladowaniu Jezusa ukrzyżowanego, co zbliża Siostry do tych, którzy cierpią i pozwala im na radosną akceptację własnych warunków życia, co czyni je wolnymi dla misji⁴⁹.

Statut 2

Wspólnotowa pokuta przeżywana jest w solidarności z Ubogimi. Nabiera ona szczególnego charakteru w najważniejszych okresach Roku Liturgicznego i zgodnie z propozycjami Kościołów lokalnych.

⁴⁵ Święta Ludwika, 29 sierpień 1648, L. 217, do Siostry Anny Hardemont, E. 260.

⁴⁶ *Sacrosantum concilium*, n. 48.

⁴⁷ Por. *Gaudium et spes*, n. 1.

⁴⁸ Mt 18, 20

⁴⁹ Por. Iz 58,6-7; por. *Vita Consecrata*, n. 38.

«Moje drogie Siostry, trzeba abyśmy wspólnie, zarówno wy jak i ja, powzięli postanowienie, by nigdy nie opuszczać codziennej modlitwy. Powtarzam: codziennie, moje Córki, ale jeżeli można, powiedziałbym: nie opuszczajmy jej nigdy, nie spędzajmy ani chwili czasu bez modlitwy...»⁵⁰.

K. 21

- a Działalność apostolska Sióstr Miłosierdzia czerpie swoją siłę z kontemplacji, za przykładem Syna Bożego, który będąc najgłębiej zjednoczonym z Ojcem, usuwał się często na ustronie, aby się modlić⁵¹.
- b Jednym z najważniejszych momentów ich dnia jest **rozmyślanie**: słuchanie Chrystusa, uwielbienie, dziękczynienie, kontemplacja, poszukiwanie Jego woli, przedstawianie życia i potrzeb Ubogich.

Założyciele przypominają Siostrom Miłosierdzia, że nie będą mogły wytrwać w powołaniu, jeżeli nie będą odprawiać rozmyślenia⁵², lecz gdy naglące potrzeby bliźnich tego wymagają, powinny umieć opuścić Boga kontemplowanego na modlitwie, aby Go odnaleźć w Ubogim⁵³.

- c Dla ułatwienia każdej Siostrze trwania w zażyłości z Bogiem i uszanowania u wszystkich nieodzownej odnowy wewnętrznej, potrzebny jest czas milczenia. Milczenie jako atmosfera Boża, przyjęte za wspólną zgodą, sprzyja owocniejszym spotkaniom na płaszczyźnie duchowej.
- d **Rekolekcje roczne**, w miarę możliwości o charakterze wspólnotowym i wincentyńskim, są okazją do:
- intensywniejszego dialogu z Chrystusem,
 - bardziej uroczystej Liturgii,
 - rewizji życia w celu lepszego służenia.

Raz w miesiącu dzień refleksji i modlitwy, indywidualnej lub wspólnotowej, stanowi nieodzowną pomoc dla życia duchowego.

Statut 3

- a Siostry poświęcają rozmyślaniu jedną godzinę dziennie, podzieloną w zależności od potrzeb misji. W miarę możliwości, odprawiają je wspólnie. Z prostotą i spontanicznością dzielą się swoim doświadczeniem Boga.
- b Przez czytanie Słowa Bożego, przygotowują rozmyślanie na następny dzień.
- c Projekt wspólnotowy podaje sposoby okresowej wymiany myśli.

Statut 4

Trwając w pragnieniu nawracania się, codziennie, w porze przewidzianej w Projekcie wspólnotowym, odprawiają rachunek sumienia, aby odkryć działanie Ducha Świętego, dziękować Bogu i ocenić swoją wierność.

⁵⁰ Święty Wincenty, 31 maj 1648, O modlitwie, IX 422.

⁵¹ Por. Łk 5, 16; 6, 12.

⁵² Por. Święty Wincenty, 31 maj 1648, O modlitwie, IX 416.

⁵³ Por. Święty Wincenty, 31 lipiec 1634, Tłumaczenie regulaminu, IX, 5
i 30 sierpień 1656, do dwóch Sióstr posłanych do Arras, X, 226.

Statut 5

Rekolekcje roczne trwają osiem dni. Sposoby ich przeprowadzania są określone na płaszczyźnie prowincjalnej.

K. 22

- a Poprzez **czytanie duchowe** Siostry Miłosierdzia umacniają swoje życie oddane Bogu. Czytając i rozważając Pismo Święte, Słowo żywe i skuteczne⁵⁴, poznają głębiej osobę Chrystusa oraz Jego postawę wobec ubogich i poniżonych.
- b W tym spojrzeniu na Jezusa Chrystusa kierują się przykładem i naukami Założycieli.

Statut 6

- a Treści dla czytania duchowego Siostry czerpią z Pisma Świętego, z dokumentów Kościoła, z pism Założycieli i Przełożonych, z Konstytucji i dzieł autorów duchowych. Sposoby i częstotliwość są ustalane w Projekcie wspólnotowym.
- b Co pewien określony czas czytają Reguły Zgromadzenia, które uważają za testament swych Założycieli.

K. 23

Siostry Miłosierdzia uznają **Maryję** za Mistrzynię życia duchowego, *«Dziewicę, która słucha i przyjmuje Słowo Boże, Dziewicę błagającą, Dziewicę, która ofiaruje»...* Przypatrują się Jej, by *«tak jak Ona, ze swego własnego życia uczynić chwałę należną Bogu, a z samej czci – zadanie swego życia»⁵⁵.*

Statut 7

- a Siostry Miłosierdzia z pobożnością obchodzą święta maryjne.
- b Codzienne rozważanie **różańca**, modlitwy Ubogich, kontemplacja tajemnic Chrystusa, jest wyrazem ich dziecięcej miłości i wdzięczności dla Maryi.

Siostry mogą dodać modlitwę *Najświętsza Dziewico...*, której inspiracją są pisma świętej Ludwiki.

- c W modlitwie Anioł Pański kontemplują Tajemnicę Zbawienia, której Maryja stała się pokorną służebnicą.

3. Służba Chrystusowi w Ubogich

*«... Jakiej pociechy doznasz w godzinie śmierci na myśl, że oddałaś swe życie dla tej samej sprawy, dla której Jezus Chrystus oddał swoje!
To jest: dla Miłości, dla Boga, dla Ubogich...*

I jakież większy akt miłości można spełnić niż oddać siebie całkowicie dla zbawienia i niesienia ulgi nieszczęśliwym!»⁵⁶.

K. 24

- a Dla Sióstr Miłosierdzia **służba Chrystusowi w Ubogich** jest aktem miłości - miłości uczuciowej i czynnej⁵⁷ - która kieruje ich życiem i jest w najwyższym stopniu wyrazem *«stanu miłości»*.

⁵⁴ Por. Hbr 4, 12.

⁵⁵ Por. *Marialis cultus*, n. 17 i 21.

⁵⁶ Święty Wincenty, 24 listopad 1658, do Siostry Anny Hardemont, VII, 382.

Specjalnym ślubem (K. 8^{b,c}; K. 28) zobowiązują się służyć Ubogim co do ciała i co do duszy, zgodnie z Konstytucjami i Statutami*. Poprzez ten ślub przyjmują wszelkie formy służby, przekonane, iż *«każda czynność Siostry Miłosierdzia jest prawdziwą służbą Ubogim, gdyż całe Zgromadzenie jest im poświęcone i wszystko w nim jest pomyślane ze względu na ten cel»*⁵⁸.

W służbie co do ciała, Siostry Miłosierdzia usiłują *«humanizować technikę, aby czynić ją przekazicielką Chrystusowej dobroci»*⁵⁹. Ta sama miłość ożywia ich służbę co do duszy: *«Nie wystarczy mi, że ja sam kocham Boga, jeżeli mój bliźni Go nie kocha»*⁶⁰.

- b Starając się ukazywać Boga Ubogim, głoszą im Ewangelię, jawnie tam, gdzie to możliwe, a zawsze poprzez swoje życie. Pozwalają, by Ubodzy je ewangelizowali i ubogacali.
- c Punktem wyjścia jest obserwacja, nieodzowna podstawa wszelkiej ewangelizacji: dostrzeganie osób, ich życia, warunków socjo-kulturowych i socjo-politycznych poszczególnych ludów oraz dostrzeganie Ducha Bożego działającego w świecie.
- d Niezależnie od formy zaangażowania i poziomu zawodowego, Siostry zachowują wobec Ubogich postawę służebnicy, praktykując cnoty ich stanu: pokorę, prostotę i miłość. Zachowują bezinteresowność serca, co przejawia się w duchu ich służby oraz w charakterze ich obecności.
- e Święty Wincenty przypomina, że miłość zakłada sprawiedliwość⁶¹. Siostry Miłosierdzia troszczą się nieustannie o rozwój całej osoby we wszystkich wymiarach jej istnienia. Dlatego słuchają uważnie swych braci i sióstr, aby dopomóc im do uświadomienia sobie ich własnej godności, by stali się sprawcami swej promocji. Przekazują apele i słuszne pragnienia najbardziej potrzebujących, którzy nie mają możliwości, aby ich głos został usłyszany.
Szanując i uwzględniając różnorodność sytuacji Ubogich, podejmują ich sprawę, współpracują zgodnie ze wskazaniem Kościoła z tymi, którzy bronią ich praw. Angażują się na płaszczyźnie społecznej, by zmieniać niesprawiedliwe struktury rodzące ubóstwo.
- f Czują się odpowiedzialne za modlitwę z Ubogimi, za nich i w ich imieniu.

Statut 8

- a W powierzonej sobie służbie, Siostry działają zawsze zgodnie z podstawowym zaangażowaniem Sióstr Miłosierdzia. Każdy wybór nowej pracy apostołskiej wymaga porozumienia ze wspólnotą lokalną i zgody władzy prowincjalnej, ponieważ w osobie każdej Siostry angażuje się całe Zgromadzenie.
- b Siostry Miłosierdzia wypełniają swoją misję poprzez konkretną działalność w środowisku współczesnych im ludzi, co wymaga kompetencji zawodowych, znajomości obowiązującego ustawodawstwa, zabiegania o sprawiedliwość społeczną opartą na miłości.
- c Opowiadają się otwarcie za poszanowaniem i obroną życia ludzkiego na wszystkich jego etapach oraz za prawem do pokoju dla wszystkich ludów i narodów. Demaskują sytuacje wykorzystywania i marginalizacji osób.

⁵⁷ Por. Święty Wincenty 9 lutego 1653, O duchu Zgromadzenia, IX, 592-593.

⁵⁸ Matka Guillemin, 2 lutego 1968.

⁵⁹ Tamże.

⁶⁰ Święty Wincenty, 30 maja 1659, O miłosierdziu, XII, 262.

⁶¹ Por. Święty Wincenty, 8 marca 1658, do Firmina Get, Superiora w Marsylii, VII, 98.

- d Przekonane, że zasoby ziemi stanowią wspólne dziedzictwo, popierają odpowiedzialne korzystanie z bogactw naturalnych i sprawiedliwy podział dóbr.
- e Nauczanie prawd wiary, zwłaszcza wśród prostego ludu, było zawsze pierwszoplanowym zajęciem Zgromadzenia. Posłannictwo Maryjne z 1830 roku potwierdziło tę misję, która jest przedmiotem troski Sióstr we wszystkim, co czynią.
- f Odnoszą się z szacunkiem do różnych wierzeń i kultur, popierają ekumenizm i dialog międzyreligijny w klimacie braterstwa i prawdy.

Statut 9

- a Siostry pracują z innymi osobami w duchu lojalności i dzielenia się oraz praktykowania wartości, którymi stara się żyć Zgromadzenie. Współpraca z instytucjami prywatnymi i publicznymi pozwala na lepszą służbę oraz na dawanie pełniejszego ewangelicznego świadectwa.
- b Współpracują z duszpasterstwem lokalnym i podejmują wszelki możliwy trud, by zachęcać świeckich do podejmowania odpowiedzialności.
- c Wierność początkom Zgromadzenia pobudza je do współpracy z różnymi gałęziami Rodziny Wincentyńskiej oraz do zachęcania młodzieży i dorosłych, aby angażowali się w służbę najuboższym.

Statut 10

Komisje specjalistyczne współpracują z Wizytatorką i jej Radą w sprawach im powierzonych, aby rozeznawać potrzeby, ożywiać i aktualizować różne formy służby.

Statut 11

- a Wspólnotowa refleksja apostołska dotycząca wydarzeń i sytuacji wpływających na służbę Ubogim, pozwala Siostrom lepiej poznać zamiary Boga względem nich.
- b Rewizje okresowe na wszystkich płaszczyznach, pozwalają dostosować różne formy służenia do warunków czasu i miejsca.

Statut 12

W zależności od służby Ubogim, Siostry korzystają z należnym rozeznaniem, ze środków społecznego przekazu, w tym również z tych, które ofiaruje współczesna technologia. Używają ich jako:

- narzędzia formacji i informacji dla poznania problemów świata,
- drogi dialogu i wymiany międzykulturowej,
- możliwości uczynienia słyszalnym głosu Ubogich,
- narzędzia ewangelizacji,
- środka dla poznania charyzmatu wincentyńskiego i dzielenia się nim.

K. 25

- a **Zgromadzenie jest misyjne** ze swej natury. Usiłuje ono zachować konieczną elastyczność i gotowość do zmiany miejsca, by odpowiedzieć na wezwania Kościoła wobec wszystkich rodzajów ubóstwa. Zgromadzenie próbuje, podobnie jak Założyciele, dotrzeć do Ubogich tam, gdzie się oni znajdują, wychodzić na poszukiwanie najbardziej opuszczonych i nie uznawanych. Ze śmiałością Apostołów, święty Wincenty i święta Ludwika od początku posyłali swoje córki na drogi świata.
- b Duch misyjny powinien ożywiać wszystkie Siostry. Są one gotowe służyć w każdym miejscu, do którego są posłane, w przekonaniu, iż przyczyniają się do wypełnienia misji powierzonej im przez Kościół:

«Trzeba mieć takie usposobienie, by iść wszędzie, gdzie was się pośle, a nawet prosić o to mówiąc: «Nie jestem ani tutejsza, ani tamtejsza, ale należę tam, gdzie spodoba się Bogu mnie posłać»... Zostałyście wybrane, by być w ten sposób do dyspozycji Jego Bożej Opatrzności»⁶².

- c Niezależnie od miejsca misji i formy służby, zwracają szczególną uwagę na *«nasiona Słowa»*⁶³ obecne we wszystkich kulturach, aby mogły one wzrastać w świetle Ewangelii. W ten sposób odpowiadają na troskę inkulturacji Kościoła.
- d Te, które czują się powołane do niesienia Dobrej Nowiny o Zbawieniu narodom, które jej jeszcze nie otrzymały⁶⁴, trwają w gotowości udania się na Misje *Ad Gentes*, które leżą w samym sercu powołania Sióstr Miłosierdzia.
- e Siostry służą Kościołom lokalnym, pracując nad podniesieniem poziomu i nad rozwojem młodych Prowincji Zgromadzenia tak, aby stopniowo mogły one samodzielnie podejmować odpowiedzialność.

Statut 13

- a Siostry Miłosierdzia, które czują się powołane na misje *Ad Gentes*, wyjawiają swoje pragnienie Wizytatorce i Przełożonej Generalnej.

Siostry włączają się w pracę placówki misyjnej, która je przyjmuje; zależą od Wizytatorki i zostają umieszczone w zależności od przygotowania i potrzeb dzieł.

- b Siostry różnych narodowości mogą być posłane do tej samej placówki misyjnej, przy czym należy się liczyć z miejscowymi prawami i potrzebami. W ten sposób dają one świadectwo powszechności Kościoła i Zgromadzenia. Starają się także o budzenie powołań misyjnych w danym kraju.
- c Siostry misjonarki powracają co pewien czas do swej Prowincji macierzystej, aby odnowić siły fizyczne i duchowe oraz pogłębić wiadomości zawodowe.
- d Wszystkie Siostry Miłosierdzia są solidarne z tymi, które w posłuszeństwie i wierze opuściły rodzinę i kraj. Wspomagają je poprzez modlitwę i ofiarę, okazują moralne i siostrzane wsparcie, co stanowi skuteczną pomoc pod każdym względem. Są otwarte na specyficzne problemy misji *Ad Gentes* i dzielą ich nadzieje.

K. 26

W swej służbie, Siostry Miłosierdzia pragną być wierne **maryjnemu charakterowi Zgromadzenia**. Spoglądają *«na Tę, która zrodziła Chrystusa... Najświętsza Dziewica przez swoje życie stała się wzorem owej matczynej miłości, którą powinni być ożywieni wszyscy ci, którzy włączeni w apostołską misję Kościoła, pracują nad odrodzeniem ludzi»*⁶⁵.

Statut 14

- a Siostry Miłosierdzia szerzą pobożność maryjną. Inkulturują ją za pomocą prostych środków, takich jak *Cudowny Medalik*, który jest prawdziwym streszczeniem historii Zbawienia.
- b Pracują nad rozwojem Stowarzyszeń Maryjnych i nad włączeniem ich w duszpasterstwo Kościoła.

⁶² Święty Wincenty, 31 lipiec 1634, Tłumaczenie regulaminu, IX, 11.

⁶³ *Ad Gentes*, n. 16.

⁶⁴ Por. *Tamże*, n. 6.

⁶⁵ *Lumen gentium*, n. 65.

4. Praktyka rad ewangelicznych

« O mój Boże, oddajemy się Tobie całkowicie. Udziel nam łaski, byśmy żyli i umierali w... prawdziwym ubóstwie; abyśmy żyli i umierali w czystości... abyśmy żyli w doskonałym zachowaniu posłuszeństwa. Oddajemy Ci się także, o mój Boże, aby przez całe nasze życie czcić i służyć naszym Panom, Ubogim»⁶⁶.

K. 27

Siostry Miłosierdzia, aby służyć Chrystusowi w Ubogich, zobowiązują się żyć konsekracją chrztu, praktykując rady ewangeliczne: czystości, ubóstwa i posłuszeństwa, na których ta służba wyciska swój specyficzny charakter.

K. 28

- a Bardzo wcześnie w historii Zgromadzenia⁶⁷, Siostry wyraziły pragnienie potwierdzenia całkowitego oddania się Bogu przez śluby, źródło siły, przymierze zakorzenione w Tajemnicy Kościoła.

Siostry Miłosierdzia składają cztery śluby: służenia Ubogim, czystości, ubóstwa i posłuszeństwa. Aby je ważne złożyć, oprócz warunków wymaganych przez prawo powszechne*, należy posiadać upoważnienie Przełożonego Generalnego.

Są to śluby «nie zakonne», roczne, zawsze ponawiane według Konstytucji i Statutów. Kościół uznaje je za takie, jak są rozumiane w Zgromadzeniu, w wierności jego Założycielom⁶⁸.

- b Siostry Miłosierdzia składają swe śluby podczas Eucharystii, pod koniec Liturgii Słowa, według jednej z dwóch następujących formuł:

*W odpowiedzi na wezwanie Chrystusa,
który powołuje mnie,
aby pójść za Nim
i być świadkiem Jego Miłości
wobec Ubogich,
ja... odnawiam obietnice mojego chrztu
i ślubuję Bogu
na jeden rok,
czystość, ubóstwo i posłuszeństwo
moim Przełożonym według prawa*,
oraz służenie Ubogim,
prawdziwym Panom naszym,
tak co do ciała jak i co do duszy,
w Zgromadzeniu Sióstr Miłosierdzia
zgodnie
z naszymi Konstytucjami i Statutami.
Udziel mi,
Panie,
łaski wierności
przez Syna Twojego Jezusa Chrystusa Ukrzyżowanego
i za wstawiennictwem Dziewicy Niepokalanej.*

⁶⁶ Święty Wincenty, 19 lipiec 1640, O powołaniu Sióstr Miłosierdzia, IX, 26.

⁶⁷ Por. Święty Wincenty, 19 lipiec 1640, O powołaniu Sióstr Miłosierdzia, IX, 25.

⁶⁸ Por. Święty Wincenty, 12 listopad 1653, do Sióstr posłanych do Nantes, IX, 658.

*Panie Boże, w odpowiedzi na Twoje wezwanie,
by pójść za Chrystusem
i być świadkiem Jego Miłości
wobec Ubogich,
ja... odnawiam obietnice mojego chrztu
i oddaję się Tobie
w Zgromadzeniu Sióstr Miłosierdzia.
Zgodnie z Konstytucjami i Statutami
ślubuję na jeden rok
służenie Ubogim, życie w czystości,
ubóstwie i posłuszeństwie.
Udziel mi
łaski wierności
przez Syna Twojego Jezusa Chrystusa Ukrzyżowanego
i za wstawiennictwem Dziewicy Niepokalanej.*

- c Siostry składają śluby po raz pierwszy między piątym a siódmym rokiem powołania, stosownie do ich pragnienia i za zgodą kompetentnej władzy. Wypowiadają je wtedy głośno.
- d Siostry Miłosierdzia każdego roku, za pośrednictwem Przełożonej Generalnej, wyrażają Przełożonemu Generalnemu pragnienie odnowienia swoich ślubów. Zgoda Przełożonego Generalnego jest wymagana do Renowacji. Coroczne ponawianie ślubów pozwala Siostrom umacniać ich wolę, by odpowiedzieć na powołanie, gwarantując tym samym trwałość ich służby Chrystusowi w Zgromadzeniu. Zakłada to wolny akt, zawsze natchniony miłością.
- e Ponowienie ślubów dokonuje się po cichu, w święto Zwiastowania, w dzień wybrany przez świętą Ludwikę, która pragnęła do *Fiat* Maryi Dziewicy, dołączyć dar swój i swoich córek.
Każda Siostra potwierdza tę Renowację przez podpisanie dokumentu, który zostanie odesłany Wizytatorce.
- f Jedynie Ojciec Święty i Przełożony Generalny mogą udzielić Siostrom Miłosierdzia dyspensy od ich ślubów.

Statut 15

- a W czwartym roku powołania, Siostra pisze do Wizytatorki i Przełożonej Generalnej, aby przedstawić swoje usposobienie odnośnie do zaangażowania w życie Zgromadzenia i pragnienie bardziej bezpośredniego przygotowania do ślubów. Do tych listów powinna być załączona opinia Siostry Służebnej.
- b Trzy miesiące przed przewidzianą datą złożenia ślubów po raz pierwszy, ustaloną wspólnie z Wizytatorką i z Siostrą Służebną, Siostra pisze do Wizytatorki ponawiając swą prośbę, która zostaje przekazana Przełożonej Generalnej.
- c Wszystkie Siostry, nawet Siostry Seminarzystki, mogą złożyć śluby *in articulo mortis**, za wyraźnym lub domyślnym pozwoleniem Siostry Służebnej lub Dyrektorki.

«O mój Boże, czystość jest cnotą, która czci jedność i prostotę Twojej Istoty i która odrywając duszę od wszelkich uczuć mogących ją podzielić, stawia ją na drodze ścisłego zjednoczenia z Twoim Bóstwem»⁶⁹.

⁶⁹ Święta Ludwika, Gobillon, wyd. 1676, Księga V, rozdz. 5, s. 286.

K. 29

a Za przykładem Jezusa Chrystusa, Siostry Miłosierdzia zobowiązują się ślubem do życia w czystości, w celibacie ze względu na Królestwo Boże. Przyjmują **czystość** jako dar, który wyzwala serce i rozszerza je do wymiarów Serca Jezusa Chrystusa, aby ich oddanie było bezwarunkowe i w całkowitej dyspozycyjności dla służenia Ubogim.

b Przeżywają tę czystość w uczuciach wdzięczności i radości, jako źródło duchowej płodności⁷⁰ oraz znak przymierza między Bogiem i ludźmi.

Czystość jako odpowiedź miłości na wezwanie Miłości, zakłada udział w Tajemnicy Paschalnej, tajemnicy śmierci i życia.

Wymaga ona przejścia przez stan pewnej samotności serca, a także postawy, która czyniłaby ją czytelną, by mogła być prawdziwym świadectwem ewangelicznym⁷¹. Zakłada to konieczność rzeczywistej dojrzałości.

Powołanie Sióstr Miłosierdzia nieustannie żąda otwartości i obecności w świecie.

c Starają się utrzymać równowagę pomiędzy modlitwą, służbą, odprężeniem i odpoczynkiem. Kierują się w swoim życiu roztropnymi radami Założycieli⁷², przypominanymi przez Kościół⁷³.

d Głębokie zjednoczenie z Chrystusem, umacniane przez Słowo Boże, Eucharystię i Sakrament Pojednania, przez modlitwę i ascezę, zapewnia im dochowanie wierności. Powierzają się Najświętszej Maryi Dziewicy i wewnątrz swej wspólnoty znajdują siostrzaną pomoc w przyjaźni i miłości.

«Któż chciałby być bogatym, gdy Syn Boży zechciał być ubogim!... Moje córki, wybrałyście Go od chwili wstąpienia do Zgromadzenia i dałyście Mu słowo; a ponieważ prowadził On życie ubogie, trzeba Go w tym naśladować»⁷⁴.

K. 30

a Syn Boży podjął **ubóstwo** w duchu całkowitego zawierzenia Ojcu i jako znak swojej misji w świecie. Za Jego przykładem, Siostry Miłosierdzia uznają, że wszystko, co otrzymują, pochodzi od Boga. Szczęśliwe, że nie posiadają innego skarbu prócz Niego Samego⁷⁵, dziękują Mu za to i przez ślub ubóstwa zobowiązują się do całkowitej zależności w używaniu i rozporządzaniu dobrami Zgromadzenia, jak też i dobrami osobistymi*.

To ubóstwo znajduje swoją pełnię w ubóstwie serca. Serca ubogie są szczęśliwe, gdyż do nich należy Królestwo Niebieskie. Dlatego ze spokojem przyjmują przeciwności, niepowodzenia i ograniczenia zarówno swoje własne jak innych. Ubóstwo serca, gotowość na przyjęcie Ducha Świętego, otwiera duszę na miłość względem wszystkich i skłania Siostry Miłosierdzia do oddania na służbę swym braciom i siostram własnej osoby, zdolności, czasu, pracy i dóbr materialnych, które uważają za dziedzictwo wydziedziczonych.

⁷⁰ Por. *Lumen gentium*, n. 42.

⁷¹ Por. *Evangelii nutiandi*, n. 69.

⁷² Por. Święty Wincenty, 18 listopad 1657, O jednostajności, czystości i skromności, X, 376.

⁷³ Por. *Perfectae caritatis*, n. 12.

⁷⁴ Święty Wincenty, 20 sierpień 1656, O ubóstwie, X, 205 i 209.

⁷⁵ Por. Mt 6, 20.

- b W trosce o dzielenie życia z Ubogimi, usiłują codziennie nawracać się do ewangelicznego ubóstwa, takiego, jakim żyli Założyciele. Jedyne osobista i wspólnotowa praktyka takiego ubóstwa może dawać autentyczne świadectwo.

Siostry obierają skromny i prosty styl życia. Z wielką ufnością w Opatrzność, zadowolają się czynieniem koniecznych wydatków na dzieła apostołskie i na swoje życie służebne. Zgromadzenie troszczy się o potrzeby każdej Siostry.

Siostry Miłosierdzia poddają się powszechnemu prawu pracy, solidaryzując się ze wszystkimi, którzy muszą zarabiać na swe utrzymanie⁷⁶. Przyjmują warunki pracy zawodowej z ich trudnościami i niepewnością, o ile te warunki nie są sprzeczne z nauką Kościoła.

- c Podobnie jak pierwsi chrześcijanie, którzy odznaczali się braterskim dzieleniem, Siostry oddają do wspólnoty dobra, które Zgromadzenie dało im do użytku. Są współodpowiedzialne za użytkowanie tych dóbr i zarządzają nimi w zależności od swoich Przełożonych, zgodnie z duchem Zgromadzenia.

Wszystko, co otrzymują jako członkinie Zgromadzenia oraz wszelkie dobra pochodzące z ich pracy należą do Zgromadzenia, podobnie jak emerytura lub renta inwalidzka otrzymywana na podstawie prawa nabytego za wykonywaną pracę, nawet przed wstąpieniem do Zgromadzenia. Każde wynagrodzenie czy inne świadczenia muszą być użyte zgodnie z celem, na który zostały przeznaczone.

- d Siostry Miłosierdzia zachowują naturalne prawo do spadków i dziedziczenia na mocy prawa i testamentu, jak również prawo do własności i zarządzania dobrem osobistym. Za pozwoleniem kompetentnej władzy używają dochodu z niego na dzieła, które określa się jako *«dzieła pobożne»**. Bez specjalnego pozwolenia mogą czynić konieczne wydatki dla zachowania tych dóbr oraz rozporządzać nimi przez testament.

Chcąc korzystać ze swoich własnych dóbr, zaciągać pożyczki i pożyczać innym, powinny mieć na to pozwolenie Przełożonego Generalnego albo Dyrektora Prowincjalnego. Upoważnienie Siostry Służebnej wystarcza w przypadkach określonych na szczeblu prowincjalnym, za wspólną zgodą pomiędzy Wizytatorką a Dyrektorem.

- e Siostry będą zawsze unikały wszelkiej nierówności i okazywania, że są właścicielkami dóbr.

Statut 16

- a Siostry dokonują często indywidualnie i wspólnotowo rewizji życia dla rozpoznania swoich rzeczywistych potrzeb, sposobu użytkowania dóbr materialnych i zasobów ziemi, przyjętego stylu życia oraz obowiązków dotyczących sprawiedliwości i miłości. Jest to sposób dla zachowania ducha i praktyki ubóstwa.
- b Za zgodą Siostry Służebnej mogą przyjmować dary dla Ubogich i używać ich przy współodpowiedzialności wspólnoty. Dary te powinny być zawsze użyte zgodnie z intencją ofiarodawców.

Statut 17

Siostry należą do instytucji ubezpieczeń społecznych tam, gdzie to jest możliwe, biorąc pod uwagę wskazania Kościoła lokalnego.

⁷⁶ Por. Święty Wincenty, 28 listopada 1649, O zamięłowaniu pracy, IX 485.
Święta Ludwika, 9 lutego 1641, do Księdza Wincentego, L. 36 bis, E. 49.

«Jezus Chrystus tak umiłował posłuszeństwo, że chciał się nim posłużyć dla odkupienia świata. Ślubował je swemu Ojcu... Pragnę więc kochać posłuszeństwo jako środek naśladowania tego Boskiego wzoru»⁷⁷.

K. 31

- a Wszelkie **posłuszeństwo** podejmowane w wierze odtwarza postawę Syna Bożego, który dla zrealizowania planu Miłości Ojca stał się posłusznym aż do śmierci i to śmierci krzyżowej⁷⁸. Za Jego przykładem i pod natchnieniem Ducha Świętego, Siostry Miłosierdzia składają Bogu ofiarę ze swej wolności i przez ślub zobowiązują się do okazywania posłuszeństwa swoim Przełożonym, zgodnie z Konstytucjami i Statutami.

Przełożonymi Sióstr Miłosierdzia są:

- Ojciec Święty,
- Przełożony Generalny Zgromadzenia Misji,
- Przełożona Generalna,
- Dyrektor Generalny,
- Wizytatorki i Wicewizytatorki,
- Odpowiedzialne Regionalne,
- Siostry Służebne w każdej Wspólnocie lokalnej.

- b Władza i posłuszeństwo, przeżywane we współodpowiedzialności i przy zachowaniu zasady pomocniczości, zobowiązują je do poszukiwania oraz pokornego i lojalnego przyjmowania woli Bożej, objawianej Zgromadzeniu na liczne sposoby: poprzez wołanie Ubogich⁷⁹, wezwania Kościoła, znaki czasu, Konstytucje i Statuty.

Władza i posłuszeństwo są przeżywane jako służenie, które łączy wszystkie Siostry Miłosierdzia w klimacie zaufania i dialogu. W duchu wiary Siostry są posłuszne Przełożonym, którzy przyjmują obowiązek ukierunkowywania Sióstr, towarzyszenia im i podejmowania ostatecznych decyzji.

- c Dyspozycyjność dopomaga wszystkim Siostrom do wzniesienia się ponad własne opinie i interesy dla dobra wspólnego, pozwala Zgromadzeniu wypełnić powierzone mu zadania⁸⁰.
- d Posłuszeństwo, które Siostry Miłosierdzia wybrały dobrowolnie, wymaga ofiar. Jednak nie umniejsza ono godności osoby, lecz przyczynia się do osiągnięcia pełnej jej wartości, pomnażając wolność dzieci Bożych⁸¹.

Statut 18

Siostry pracujące w instytucjach świeckich odnoszą się z szacunkiem do osób odpowiedzialnych i podporządkowują się obowiązującemu ustawodawstwu, o ile nie sprzeciwia się ono prawu Bożemu i kościelnemu.

5. Wspólnota siostrzana dla misji

*«...życie wspólnie tak, abyście miały tylko jedno serce i jedną duszę, byście dzięki tej jedności ducha były prawdziwym obrazem jedności Boga...
Błagam o to Ducha Świętego, który jest jednością Ojca i Syna, aby był także waszą jednością, aby udzielał wam głębokiego pokoju w przeciwnościach i trudnościach...»⁸².*

⁷⁷ Święta Ludwika, Gobillon, wyd. 1676, Księga V, rozdz. 5, §4, s. 289.

⁷⁸ Por. Flp 2, 8; por. Święty Wincenty, 7 sierpień 1650, O posłuszeństwie, IX, 517.

⁷⁹ Por. *Evangelica testificatio*, n. 17.

⁸⁰ Por. Święta Ludwika, 8 lutego 1653, do Siostry Cecylii Angiboust w Angers, L. 360 bis, E 410-411.

⁸¹ Por. *Perfectae caritatis*, n. 14.

K. 32

- a Siostry Miłosierdzia powołane i zgromadzone przez Boga, prowadzą życie siostrzane we wspólnocie ze względu na ich specyficzną misję służenia.

Wspólnota lokalna pragnie być obrazem Trójcy Świętej, zgodnie z zaleceniem Założycieli, których życzeniem było, aby Siostry miały tylko jedno serce i działały w jednym duchu⁸³.

Taka wspólnota buduje się dzień po dniu poprzez dar z siebie i zaangażowanie każdej Siostry. Jest to miejsce miłości, która sprzyja rozwojowi ludzkiemu i duchowemu, jak też twórczemu apostołstwu. Siostry złączone przekonaniem o tym samym wezwaniu, przyjmują się wzajemnie z szacunkiem, poważaniem i zaufaniem. To spojrzenie wiary usposabia serce do prawdziwej przyjaźni, do przyjmowania istniejącej różnorodności, która daleka od wprowadzenia podziałów, przyczynia się do wzajemnego ubogacenia.

- b Siostry starają się wspólnie dążyć ku Bogu w prostocie i pokorze. Ich woła nawracania wyraża się poprzez regularne rewizje wspólnotowe*, miłość duchową* i upomnienie siostrzane* przeżywane w klimacie prawdy i miłości⁸⁴.

Pojednanie, wzajemne przebaczenie, tak bardzo zalecane przez Założycieli⁸⁵, pozwalają przejść ponad tym, co mogłoby stanowić przeszkodę dla jedności i dla dawania ewangelicznego świadectwa.

W ten sposób wspólnota staje się komunią, gdzie każda daje i otrzymuje, gdzie oddaje wszystko, co ma i czym jest na wspólny użytek⁸⁶.

«Po tym wszyscy poznają, żeście uczniami Moimi, jeśli będziecie się wzajemnie miłowali»⁸⁷.

Statut 19

Chwile wspólnego odprężenia w atmosferze radości, proste i przyjazne relacje stanowią część życia siostrzanego i są konieczne do utrzymania równowagi każdej Siostry i wspólnoty.

K. 33

Pamiętając o obietnicy Chrystusa, Siostry Miłosierdzia, zgromadzone w Jego Imię, w prawdziwej wspólnocie modlitwy, odnajdują Jego obecność⁸⁸. Ta wspólnota czerpie swoją moc z wiary, którą wzajemnie dzieli, z Eucharystii i modlitwy uwielbienia, a pokój, nadzieję i radość z Tajemnicy śmierci i zmartwychwstania Chrystusa. Wymaga to odpowiedzialności osobistej, która się przejawia we wspólnym poszukiwaniu czasu, rytmu i form modlitwy.

K. 34

Wspólnota jest **pierwszym miejscem przynależności** Sióstr Miłosierdzia. Życie wspólnotowe zakłada wzajemne dzielenie się. Obejmuje ono zarówno materialne warunki

⁸² Święty Wincenty, 30 lipiec 1651, do Siostry Anny Hardemont, IV, 235-236.

⁸³ Por. Święty Wincenty, Rada z 16 czerwca 1647, XIII, 633.

Por. Święta Ludwika, 1647, do Sióstr posłanych do Montreuil, E. 764.

⁸⁴ Por. Rz 15, 14; Łk 17, 3; Mt 18, 15.

⁸⁵ Por. Święty Wincenty, 19 lipiec 1640, O powołaniu Sióstr Miłosierdzia, IX, 22.

i por. Święta Ludwika, 26 październik 1639, L. 11, do Sióstr Barbary Angiboust i Ludwiki Ganset, E 22.

⁸⁶ Por. 1 P 4, 10.

⁸⁷ J 13, 35.

⁸⁸ Por. Mt 18, 20.

życia, jak i zaangażowanie duchowe i apostołskie. Dialog pomaga do przekazywania doświadczeń, do zacierania różnic oraz przygotowuje podjęcie decyzji.

K. 35

- a W celu służenia Chrystusowi w Ubogich, Wspólnota lokalna opracowuje Projekt wspólnotowy. Każda Siostra Miłosierdzia stara się być otwarta i przyjmować zdanie swych Sióstr. Niezależnie od wieku, funkcji i formy zaangażowania, czuje się odpowiedzialna za wkład całego bogactwa swej osobowości i kultury we wspólną misję.
- b Siostry chore i wiekowe biorą czynny udział w misji poprzez modlitwę, ofiarowanie swych cierpień i świadectwo życia. Wspólnota otacza je troską i miłością oraz pomaga im przyjmować w pokoju i pogodzie ducha, jako formę służenia, ich ograniczenia wynikające z wieku i stanu zdrowia.
- c Śmierć nie kładzie kresu tej siostrzanej miłości: w Tajemnicy Świętych Obcowania, Siostry zmarłe są obecne w myślach i modlitwach swych Sióstr.

Statut 20

Sposoby modlitwy za Siostry zmarłe określone są na płaszczyźnie prowincjalnej.

K. 36

- a Siostra Służebna wraz z Siostrami tworzy atmosferę wiary, modlitwy, serdeczności i radosnego zapału apostołskiego. Jest odpowiedzialna za pobudzanie do wspólnej refleksji celem rozeznania potrzeb, wezwań i zaangażowań.
- b Ułatwia nawiązanie dialogu z każdą ze swych Sióstr, zwłaszcza w momencie komunikacji. To spotkanie jest ważnym składnikiem życia siostrzanego, wymianą duchową i dzieleniem apostołskim, źródłem dynamizmu wspólnotowego. Przygotowuje się je na modlitwie i w postawie wewnętrznego ubóstwa, które sprzyja przyjęciu Ducha Świętego. Podejmując wspólny wysiłek rozeznania, Siostra Służebna i Siostra zadają sobie pytanie odnośnie do ich wierności wymaganiom życia oraz misji Sióstr Miłosierdzia.

Podobnie jest w szczególniejszej chwili proszenia o Renowację.

Statut 21

- a Siostra Służebna jest do dyspozycji swych Sióstr.
- b Komunikacja odbywa się kilka razy w roku w klimacie wzajemnego zaufania i dyskrecji. We wspólnym poszukiwaniu woli Bożej, Siostra Służebna i Siostra wzajemnie się ubogacają.

«Słodycz, serdeczność i wzajemne znoszenie się powinny być praktyką Sióstr Miłosierdzia, podobnie, jak stanowiące ich ducha, pokora, prostota i umiłowanie świętego człowieczeństwa Jezusa Chrystusa, Który jest doskonałą Miłością»⁸⁹.

K. 37

Miłość siostrzana sięga poza wspólnotę. Siostry odznaczają się otwartością i dyspozycyjnością, dając jednak pierwszeństwo potrzebom misji i obowiązkom życia wspólnotowego. Dlatego zastrzegają sobie czas i miejsce na prowadzenie życia wspólnotowego we własnym gronie.

⁸⁹ Święta Ludwika, ok. października 1652, L. 377, do Sióstr Miłosierdzia w Richelieu, E 405.

Statut 22

Siostry mogą dzielić z innymi osobami swoje życie modlitwy i refleksji, w klimacie przyjaźni i siostrzanej serdeczności.

Statut 23

- a Siostry okazują swoim rodzinom miłość i wdzięczność, dzielą z nimi troski i radości; pozostają związane z nimi poprzez modlitwę.
- b Częstotliwość i czas trwania odwiedzin w rodzinie ustala się na płaszczyźnie prowincjalnej, biorąc pod uwagę pierwszeństwo służby Ubogim i życia wspólnotowego.

Statut 24

We wspólnocie Siostry korzystają z poczuciem odpowiedzialności ze środków społecznego przekazu i innych, ofiarowanych im przez współczesną technologię.

IV - CZŁONKINIE

«...Bóg od wieków miał swoje myśli i zamiary względem was. Byłyście w odwiecznym zamysle Bożym z przeznaczeniem do tego stanu, w którym się teraz znajdujecie...»⁹⁰.

K. 38

Członkiniami Zgromadzenia są kobiety należące do Kościoła katolickiego, nie mające przeszkód określonych przez Prawo Kanoniczne i zdolne do służenia Ubogim, żyjące we wspólnocie siostrzanej, aby odpowiadać na jedno i to samo powołanie: służenie Ubogim co do ciała i co do duszy tak, jak to rozumieli święty Wincenty a Paulo i święta Ludwika de Marillac (Kan. 735).

K. 39

Aby zostać członkinią Zgromadzenia, zasadniczymi warunkami, poza przepisany prawem powszechnym Kościoła, są:

- zdrowie fizyczne i psychiczne,
- czysta intencja,
- zdolność osiągnięcia dojrzałości ludzkiej i chrześcijańskiej, niezbędnej do życia we wspólnocie i do służenia Ubogim.

Statut 25

Osoba pragnąca wstąpić do Zgromadzenia przedstawia pisemnie swoją prośbę Wizytatorce. Dołącza do niej świadectwo chrztu i bierzmowania oraz inne dokumenty wymagane przez Prowincję. Wizytatorka ze swoją Radą wnikliwie rozpatruje prośbę, biorąc pod uwagę warunki przyjęcia wymagane przez Konstytucje.

Statut 26

Zgromadzenie przyjmuje kandydatki w wieku między osiemnastym a czterdziestym rokiem życia. Wizytatorka wraz ze swoją Radą może rozpatrywać zgłoszenia osób starszych i udzielać wymaganej dyspensy.

K. 40

- a Wszystkie członkinie Zgromadzenia mają te same obowiązki i te same prawa, z wyjątkiem gdyby się temu sprzeciwiały przepisy prawa powszechnego lub własnego*. Prawa nabywa się

⁹⁰ Święty Wincenty, 13 luty 1646, O zamilowaniu powołania i usłudze Ubogim, IX, 242.

stopniowo, zgodnie z przepisami prawa powszechnego i własnego. W szczególnych przypadkach decyzja należy do kompetentnej władzy.

- b Jako członkinie Zgromadzenia, Siostry powinny przestrzegać Konstytucji i Statutów, i zgodnie z nimi okazywać posłuszeństwo prawowitym Przełożonym.
- c Aby pozostać członkiniami Zgromadzenia, Siostry Miłosierdzia powinny złożyć śluby i odnawiać je w oznaczonym czasie.

K. 41

Siostry noszą:

- habit, według przepisów podanych w Statutach,
- znak rozpoznawczy ich tożsamości Sióstr Miłosierdzia.

W każdej okoliczności, ich ubiór prosty, skromny, umiarkowany w kolorze i kroju, powinien być odbiciem ich postawy wewnętrznej, która utrzymuje je w zjednoczeniu z Bogiem i Ubogimi.

Statut 27

Oficjalnym ubiorem Sióstr Miłosierdzia jest:

- habit zaproponowany i przyjęty przez drugi ustawodawczy Konwent Generalny 1974 lub
- habit zmieniony i przyjęty przez Konwent Generalny 1997 lub
- habit zmieniony w zależności od różnych kultur i potrzeb związanych ze służbą Ubogim, ale zatwierdzony przez Wizytatorkę wraz z jej Radą.

Noszenie welonika zależy od decyzji Wizytatorki wraz z jej Radą.

Upoważnienie do noszenia stroju świeckiego zależy od decyzji Wizytatorki wraz z jej Radą.

K. 42

- a Każda Siostra należy do jednej Prowincji z tytułu przyjęcia jej do Zgromadzenia i do jednej Wspólnoty lokalnej z tytułu umieszczenia jej tam przez Wizytatorkę wraz z jej Radą.
- b Łączą ją z nimi oprócz więzów duchowych, więzy prawne, dzięki którym stopniowo przysługuje jej:
 - prawo korzystania z głosu czynnego* i biernego*,
 - korzystanie z innych praw dotyczących jej życia jako Siostry Miłosierdzia, zgodnie z obowiązującymi w Zgromadzeniu przepisami.

✦ Siostry Seminarzystki uczestniczą w Konwentach Domowych z prawem do zabierania głosu.

✦ Od chwili Posłania do służby Chrystusowi w Ubogich, Siostry biorą udział w konsultacjach*, zgodnie z Konstytucjami i Statutami. Na Konwentach Domowych mają prawo do głosu biernego: mogą być wybrane na sekretarkę lub skrutatorkę; mają prawo do głosu czynnego: mogą wybierać delegatki na Konwent Prowincjalny.

✦ Po pięciu latach powołania i po złożeniu ślubów po raz pierwszy lub po potwierdzeniu w ciągu roku swego zaangażowania w Zgromadzeniu przez ponowienie ślubów, Siostry mają prawo do głosu biernego na Konwent Prowincjalny oraz do głosu czynnego na Konwent Generalny.

✦ Po dziesięciu latach powołania oraz po potwierdzeniu w ciągu roku swego zaangażowania w Zgromadzeniu przez ponowienie ślubów, Siostry mają prawo do głosu biernego na Konwent Generalny.

✦ Odnośnie Sióstr upoważnionych do przebywania poza domem Zgromadzenia, decyzja o ich prawie do głosu biernego na Konwent Prowincjalny i Generalny w każdym przypadku jest zastrzeżona Wizytatorce wraz z jej Radą.

- c Przełożona Generalna i jej Radne, Ekonomka i Sekretarka Generalna, nie należą do żadnej Prowincji w czasie sprawowania swego mandatu.

Statut 28

- a Można prosić Siostrę, by na pewien czas podjęła służbę w innej Prowincji. Wymaga to uprzedniego porozumienia się zainteresowanych Wizytatorek i Rad Prowincjalnych oraz zgody Siostry, której to dotyczy. Należy poinformować o tym Przełożoną Generalną.
- b Siostra może, z powodu stanu zdrowia, spraw rodzinnych czy ważnych powodów osobistych, zmienić Prowincję, po uzgodnieniu pomiędzy Wizytatorkami i Radami Prowincji macierzystej i Prowincji, która ją przyjmuje. Należy poinformować o tym Przełożoną Generalną. Gdy chodzi o zmianę do innego kraju, wymagana jest uprzednia zgoda Przełożonej Generalnej.
- c Aby przenieść Siostrę z jednej Prowincji do innej, wymaga się:
- ważnych powodów,
 - uprzedniej konsultacji danej Siostry,
 - porozumienia się zainteresowanych Wizytatorek wraz z ich Radami,
 - zgody Przełożonej Generalnej wraz z jej Radą.
- d W przypadku trudności, po rozmowie z Siostrą, decyzja należy do Przełożonej Generalnej wraz z jej Radą.

K. 43

Siostry Miłosierdzia mieszkają w domu lub we wspólnocie ustanowionej zgodnie z prawem. Ich nieobecność w domu lub wspólnocie regulują Konstytucje i Statuty.

Statut 29

- a Wizytatorka, za zgodą swej Rady, może udzielić Siostrze pozwolenia na pobyt poza domem Zgromadzenia:
- ze względu na stan zdrowia,
 - ze względu na studia,
 - ze względu na działalność apostolską pełnioną w imieniu Zgromadzenia,
 - dla udzielenia pomocy rodzicom, gdy zachodzi poważna konieczność (najwyżej jeden rok, trzy miesiące trzykrotnie ponawiane).
- b Każdy inny przypadek wyżej nie wyszczególniony, należy do kompetencji Przełożonej Generalnej wraz z jej Radą.
- c Przez cały czas pobytu poza domem Zgromadzenia, Siostra powinna utrzymywać regularny kontakt ze Wspólnotą lokalną wyznaczoną przez Wizytatorkę. Jeżeli to jest niemożliwe, Wizytatorka wraz ze swoją Radą rozważą inną formę regularnego kontaktu.

K. 44

- a Dla słusznych i dostatecznie ważnych powodów, Siostra może prosić o odroczenie Renowacji swych ślubów.

- b Z drugiej strony, Przełożony Generalny za zgodą Wizytatorki wraz z jej Radą, może nakazać Siostrze odroczenie Renowacji po rozpatrzeniu tej sprawy przez Przełożoną Generalną wraz z jej Radą. Powody odroczenia powinny być podane Siostrze.
- c Odroczenie Renowacji, o które się prosi, lub które zostało nakazane, nie może przekraczać jednego roku.
- Prośba o odroczenie powinna być skierowana za pośrednictwem Wizytatorki do Przełożonej Generalnej, która przedstawia ją Przełożonemu Generalnemu.

K. 45

Po modlitwie, refleksji i zasięgnięciu rady, Siostra może opuścić Zgromadzenie:

- jeżeli podejmuje tę decyzję w okresie formacji początkowej, powinna pisemnie powiadomić Wizytatorkę. Ta z kolei informuje Przełożoną Generalną;
- Siostra, która złożyła śluby, lecz postanowiła nie odnawiać ich, powinna załatwić sprawę w taki sam sposób;
- jeżeli Siostra, wyjątkowo, decyduje się opuścić Zgromadzenie przed wygaśnięciem ślubów, powinna uzyskać dyspensę od Papieża albo od Przełożonego Generalnego.

Statut 30

Celem uzyskania dyspensy od ślubów, Siostra przedkłada pisemną prośbę z podaniem powodów. Prośbę tę przesyła Przełożonemu Generalnemu za pośrednictwem Wizytatorki, która dołącza swoją opinię. Wizytatorka informuje również Przełożoną Generalną.

K. 46

- a Jeżeli zaistnieje powód dostatecznie ważny, Siostra może być wydalona ze Zgromadzenia, zgodnie z przepisami prawa powszechnego i własnego. W każdym z tych przypadków, powody wydalenia zostaną przedstawione danej Siostrze.
- b W okresie formacji początkowej, Przełożeni mogą zaproponować Siostrze wystąpienie. Gdy chodzi o Siostrę Seminarzystkę, Dyrektorka powinna wyrazić swoją opinię.
- c Po ślubach mogą zaistnieć dwa przypadki:
- odmowa pozwolenia na odnowienie ślubów,
 - wydalenie z powodu ważnych przyczyn.

Jeżeli Siostra nie ma dziesięciu lat powołania i pod koniec przyznanego lub nakazanego czasu odroczenia ślubów nie została dopuszczona do Renowacji, powinna wystąpić. Podobnie powinna odejść w przypadku wydalenia. Jeżeli Siostra ma więcej niż dziesięć lat powołania, Zgromadzenie powinno w obydwu wymienionych przypadkach wszcząć postępowanie przewidziane przez prawo powszechne (Kan. 746).

K. 47

Zgromadzenie ma obowiązek przychodzenia z pomocą Siostrze, które je opuszczają legalnie lub które zostały z niego wydalone. Obowiązek ten oparty jest na zasadach sprawiedliwości i ewangelicznej miłości.

K. 48

- a Jeżeli Siostra opuściła Zgromadzenie przed ukończeniem dziesięciu lat powołania, może być ponownie przyjęta przez Wizytatorkę wraz z jej Radą.

- b Jeżeli opuściła Zgromadzenie po dziesięciu latach powołania, Wizytatorka przedstawi sprawę jej ponownego przyjęcia Przełożonej Generalnej wraz z jej Radą.
- c Kompetentna władza określa warunki ponownego przyjęcia Siostry, biorąc pod uwagę różnorodność przypadków i ich okoliczności.

Statut 31

- a Jeżeli Siostra, która opuściła Zgromadzenie przed ukończeniem dziesięciu lat powołania, zostaje na nowo przyjęta, lata jej powołania będą liczone od chwili ponownego przyjęcia.
- b Jeżeli Siostra, która opuściła Zgromadzenie po dziesięciu latach powołania, zostaje na nowo przyjęta, będzie miała uwzględnioną pierwszą datę swego powołania z odliczeniem czasu, który spędziła poza Zgromadzeniem.
- c W każdym z tych przypadków, Przełożona Generalna wraz ze swoją Radą będzie miała władzę przywrócenia ponownie przyjętej Siostrze praw, jakie nabyła przed swoim wystąpieniem.

V - FORMACJA

«Trzeba często błagać Pana Naszego, ponieważ to On jest sprawcą tego dzieła, aby osoby, które przyjdą do Zgromadzenia, napęłnił duchem, jakiego chce w was widzieć, aby tym sposobem prowadzić nadal rozpoczęte dobre dzieło»⁹¹.

K. 49

Pismo Święte mówi, że kiedy Bóg wybiera kogoś i powierza mu szczególne powołanie, zobowiązuje się wskazać mu drogę. Stopniowo, w świetle Ducha Świętego, droga ta staje się coraz bardziej wyraźna.

Zgromadzenie przyznaje wielkie znaczenie formacji początkowej i formacji ciągłej, w celu umocnienia motywacji i dynamizmu powołania, zapewnienia Ubogim właściwej służby oraz poznania i rozeznania znaków czasu⁹².

Formacja pozwala przeżywać powołanie jako stopniowe upodobnianie się do Chrystusa, w ciągłe ponawianej wierności Duchowi Świętemu i celowi Zgromadzenia.

Statut 32

Przełożona Generalna wraz ze swoją Radą podaje Prowincjom ogólne zasady, by zapewnić i utrzymać jedność ducha w formacji Sióstr Miłosierdzia.

K. 50

Celem formacji, na wszystkich płaszczyznach, jest przede wszystkim wzrastanie każdej Siostry w wierze, aby ożywiona Duchem Świętym i charyzmatem Założycieli, stała się zdolna do:

- nabycia przekonań, które uczynią ją coraz bardziej zdecydowaną i zjednoczoną w jej całkowitym oddaniu się Bogu;

⁹¹ Święty Wincenty, 29 wrzesień 1655, Tłumaczenie Reguł wspólnych, X, 117

⁹² Por. *Vita consecrata*, n. 65.

- bycia służebnicą Chrystusa w Ubogich i Ubogich w Chrystusie w duchu pokory, prostoty i miłości;
- prowadzenia życia siostrzanego we wspólnocie dla misji.

K. 51

- a Formacja jest przede wszystkim działaniem Boga obecnego w sercu osoby, którą powołuje. Następnie jest ona dziełem samej Siostry, pragnącej wzrastać w wierności swemu powołaniu.
- b W tym odkrywaniu planu Bożego względem siebie, Siostra Miłosierdzia nie jest sama. Zgromadzenie pomaga jej stać się służebnicą Chrystusa w Ubogich.
- c Uprzywilejowanym miejscem przeżywania tego doświadczenia jest Wspólnota lokalna, w której wszystkie Siostry są świadome swej odpowiedzialności za formację.
- d Zadanie formacji powierza się przede wszystkim Sioström przenikniętym duchem wincentyńskim, posiadającym doświadczenie życia wspólnotowego i życia apostołskiego wśród Ubogich. Otrzymują one odpowiednie przygotowanie do tej posługi. Są otwarte na dialog, zdolne do towarzyszenia i pomocy w rozeznawaniu, w duchu poszanowania osoby i w prawdzie.

Statut 33

- a Wizytatorka, za zgodą swej Rady, mianuje Siostry Odpowiedzialne za formację i określa ich funkcje. Czuwa, aby pomiędzy poszczególnymi etapami formacji była zapewniona koordynacja.
- b Komisja Formacji, mianowana na szczeblu prowincjalnym (lub międzyprovincjalnym) opracowuje plan formacji, który po zatwierdzeniu przez Wizytatorkę wraz z jej Radą, zostaje przekazany Przełożonej Generalnej.

Statut 34

W sprawach dotyczących towarzyszenia duchowego i wincentyńskiego, w miarę możliwości, Siostry zwracają się do Kapłanów Zgromadzenia Misji, Sióstr Miłosierdzia albo innych osób odpowiednio do tego przygotowanych.

K. 52

- a Formacja jako droga, którą trzeba iść przez całe życie, przygotowuje Siostry Miłosierdzia do dawania wciąż nowych odpowiedzi na nieustanne wezwania Boga. Jest ona nie tylko potrzebą, ale również kwestią sprawiedliwości wobec Ubogich i każdej Siostry.
- b Zgromadzenie planuje formację zgodnie z **ogólnymi wskazaniami**:
 - formacja ludzka przyczynia się do rozwoju wszystkich wymiarów osoby, wyrabia zdrowy sąd, podstawę prawego sumienia oraz uzupełnia wiadomości zawodowe;
 - formacja duchowa zakorzenia w Siostrach przekonanie wiary opartej na doświadczeniu Boga, modlitwie, znajomości Pisma Świętego oraz solidnej doktryny, która zasila ich miłość do Kościoła i poczucie uczestniczenia w jego misji;
 - formacja apostołska opiera się na wartościach ludzkich i chrześcijańskich, przygotowuje Siostry do głoszenia Ewangelii w poszanowaniu różnych kultur. Obejmuje znajomość nauki społecznej Kościoła i jego myśli dotyczącej ekumenizmu oraz dialogu międzyreligijnego.

- c Stopniowe wprowadzanie w życie Sióstr Miłosierdzia i pogłębianie tego życia dokonuje się w oparciu o **właściwe wskazania**, jakimi są:
- przyswajanie myśli Założycieli, szczególnie ducha pokory, prostoty i miłości;
 - dziecięce nabożeństwo do Maryi Dziewicy;
 - włączenie się we wspólnotę apostołską, gdzie życie siostrzane oraz konieczny kontakt ze światem wymagają utrzymania równowagi w relacjach międzyludzkich;
 - praktyka rad ewangelicznych, zawsze powiązana ze służbą Chrystusowi w Ubogich.
- d Powołanie wincentyńskie ukierunkowuje różne wymiary formacji i nadaje jej jedność.

K. 53

Formacja członkiń obejmuje formację początkową złożoną z kilku etapów i formację ciągłą. Uwzględnia ona międzynarodowy charakter Zgromadzenia, wymagania inkulturacji oraz indywidualny rozwój Sióstr.

K. 54

- a **Postulat** stanowi etap, na którym kandydatka poznaje praktycznie życie duchowe, siostrzane i apostołskie we wspólnocie. Kontynuuje rozpoznawanie swego powołania, pogłębiając jednocześnie swoją formację ludzką i chrześcijańską.

Stara się odkryć charyzmat wincentyński w świetle Ewangelii oraz poznać obowiązki powołania zawarte w Konstytucjach i Statutach.

- b Na tym etapie w sposób szczególny pomaga Postulantce Siostra Służebna i Wspólnota lokalna, współpracując z Siostrami odpowiedzialnymi za Postulat.
- c Postulantka zostaje przyjęta do Seminarium wtedy, gdy sama oraz Zgromadzenie nabiorą moralnej pewności, że jest powołana przez Boga i gotowa do podjęcia życia Siostry Miłosierdzia.

Statut 35

- a Dla wstępnego rozeznania powołania, można ustanowić okres poprzedzający Postulat. Czas jego trwania i sposoby zależą od Prowincji oraz potrzeb każdej osoby.
- b Czas trwania Postulatu wynosi co najmniej dwanaście miesięcy. Jego organizacja może się zmieniać w zależności od osób i kultur.
- c Po osobistej i wspólnotowej refleksji, Postulantka prosi pisemnie Wizytatorkę o przyjęcie do Seminarium. Do tej prośby dołączona zostaje opinia Siostry odpowiedzialnej za Postulat i opinia Siostry Służebnej, odzwierciedlająca ocenę wspólnotową, w której wzięła udział Postulantka.

K.55

- a Przyjęcie Postulantki do Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia dokonuje się w chwili wejścia do Seminarium. Przyjęcie jest wynikiem obustronnego zaangażowania: Postulantka prosi o przyjęcie, by żyć ideałem wincentyńskim zgodnie z Konstytucjami i Statutami, a Zgromadzenie przez kompetentną władzę oświadcza, że została przyjęta, co daje jej prawa i pociąga za sobą obowiązki.

- b Siostra otrzymuje dokument przyjęcia podpisany przez Wizytatorkę i Dyrektorkę Seminarium. Podpisuje zobowiązanie posiadające moc prawną, w którym oświadcza, że nie będzie żądać żadnego odszkodowania w wypadku wystąpienia lub wydalenia ze Zgromadzenia, ponieważ korzystanie z wszelkich praw i obowiązków natury ekonomicznej jest regulowane przepisami prawa powszechnego i własnego.

«Trzeba tak formować Siostry, aby mogły służyć Bogu w Zgromadzeniu, aby cnota mogła w nich zapuścić korzenie, aby nauczyć je uległości, umartwienia, pokory, zachowania Reguł...»⁹³.

K. 56

- a **Seminarium** pozwala Siostrze Miłosierdzia pogłębić swe życie teologalne i złączyć w jedno wartości służby, całkowitego daru z siebie Bogu i życia wspólnotowego oraz zapoczątkować praktykę rad ewangelicznych w *"stanie miłości"*.

Na tym etapie, Siostra pracuje nad wyrobieniem w sobie umiejętności rozeznawania w świetle Ewangelii oraz nad zdobyciem dostatecznej znajomości Konstytucji i Statutów. Przyswaja sobie duchowość Założycieli przez skupienie, modlitwę i ascezę chrześcijańską, jak również przez pracę i staże apostołskie. Znajduje pomoc w głęboko przeżywanej liturgii oraz w klimacie prostoty i przyjaźni.

- b Dyrektorka Seminarium, wspomagana przez inne formatorki, jest przede wszystkim odpowiedzialna za formację na tym etapie.
- c Pod koniec Seminarium, które trwa co najmniej dwanaście miesięcy, nie wliczając w to staży apostołskich, młoda Siostra przedstawia Wizytatorce pisemną prośbę o *«Posłanie do służby Chrystusowi w Ubogich»*.

Statut 36

- a Seminarium, nacechowane wincentyńską prostotą, powinno sprzyjać atmosferze skupienia i modlitwy.
- b Dyrektorka jest mianowana na okres trzech lat i może być mianowana ponownie. Inne Siostry współpracują z nią we wspólnocie siostrzanej.
- c Za staże apostołskie jest odpowiedzialna Dyrektorka w porozumieniu z Wizytatorką i Wspólnotą lokalną, która przyjmuje Seminarzystkę.

Statut 37

Dyrektorka w porozumieniu z Siostrami z nią współpracującymi, przedstawia Wizytatorce i jej Radzie nazwiska Sióstr, które uważa za przygotowane. Siostry, których prośba została przyjęta, odprawiają rekolekcje, pod koniec których zostają *Posłane do służby Chrystusowi w Ubogich*.

K. 57

- «
- a Po Posłaniu do służby Chrystusowi w Ubogich, Siostra kontynuuje swoją **formację początkową**. Pogłębia otrzymane już podstawy i bierze czynny udział w misji Wspólnoty lokalnej. W ten sposób znajduje okazję do ścisłego łączenia służby, modlitwy i życia

⁹³ Święty Wincenty, Rada z 30 października 1647, XIII, 658.

siostrzanego, co wraz z refleksją nad ślubami przygotowuje ją do umocnienia jej zaangażowania w Zgromadzeniu, aby służyć Chrystusowi w Ubogich.

- b W podejmowaniu osobistej odpowiedzialności za swe życie Siostry Miłosierdzia, znajduje ona oparcie we Wspólnocie lokalnej. Siostra Służebna w sposób szczególny jest odpowiedzialna za to, by pomagać jej w coraz pełniejszym darze z siebie Bogu, we współpracy z Siostrą lub Siostrami odpowiedzialnymi za ten etap.

Statut 38

W trakcie formacji początkowej po Posłaniu ustanowiony zostaje specyficzny program nauki. W okresie tym Siostry mogą dokształcać się zawodowo.

K. 58

- a Siostry są przekonane o konieczności **formacji ciągłej**, z jednej strony dla lepszego zrozumienia swego powołania, jego znaczenia w Kościele i w świecie, a z drugiej dla uzupełnienia znajomości kultury i wiedzy zawodowej, zawsze w celu lepszego służenia.
- b Każda Siostra powinna poczuwać się do odpowiedzialności za swoją własną formację korzystając z dostępnych środków, zwłaszcza tych, jakie proponuje Zgromadzenie.
- c Szczególną uwagę powinno się zwracać na formację Sióstr Służebnych i formaterek.

Statut 39

- a Po złożeniu ślubów po raz pierwszy, organizuje się co pewien czas dni refleksji i modlitwy dla ożywienia ducha powołania.
- b Siostry nadal pogłębiają swą formację na różnych płaszczyznach.

Statut 40

- a Budzenie i ożywianie ducha misyjnego stanowi integralną część Planu formacji.
- b Siostry Miłosierdzia, posłane na Misje *Ad Gentes* przed wyjazdem otrzymują specjalną formację. Poznają one naukę Kościoła na temat ewangelizacji i rozwoju ludów. Winny także być przygotowane do odkrywania wartości kultury kraju, który je przyjmuje.

Po przybyciu na miejsce, powinno się przeznaczyć wystarczającą ilość czasu na naukę języka i poznanie kultury. Formacja tę należy kontynuować przez cały czas ich pobytu na danej misji.

Statut 41

Zgromadzenie pomaga Siostrom, które z powodu wieku, stanu zdrowia lub innych okoliczności, zmuszone są przygotować się do nowego rodzaju apostołstwa, bardziej przystosowanego do ich możliwości, względnie do wycofania się z życia czynnego.

K. 59

Zgodnie z zaleceniem Chrystusa, Siostry Miłosierdzia modlą się, aby Bóg posłał robotników na swoje żniwo.

Przeżywając z radością i w pełni swoją osobistą odpowiedzialność daną Chrystusowi, każda Siostra umacnia swe Siostry w wierności i przyczynia się do **budzenia nowych powołań**. Jednak ewangeliczne świadectwo, jakie daje Wspólnota lokalna, stanowi jeszcze bardziej czytelny znak obecności Jezusa Chrystusa, którego kochają i któremu służą w Ubogich.

Statut 42

Wszystkie Siostry są osobiście odpowiedzialne za duszpasterstwo powołań. Zachęca się je do brania czynnego udziału w duszpasterstwie prowadzonym w tym celu przez Kościół i Prowincję. Towarzyszą one młodym w procesie dojrzewania ich wiary.

VI - ZARZĄD

«Pragnąc poprzeć dzieło tak dobre, które, jak się spodziewamy, przyczyni chwały Bogu i stanie się wielką pomocą dla Ubogich... uważamy, że najlepszym sposobem zapewnienia mu trwałości będzie zorganizowanie wyżej wymienionych panien i wdów w pewien rodzaj stowarzyszenia czy bractwa ... »⁹⁴.

1- Zasady ogólne

«Trzeba, abyśmy przyjęły zwyczaj proszenia a nie rozkazywania; nauczania przykładem a nie wydawaniem rozkazów»⁹⁵.

K. 60

Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia uznaje, że wszelka **władza** ustanowiona w Kościele, **pochodzi od Boga**⁹⁶; posłuszne Namiestnikowi Chrystusa w duchu **dziecięcej** czci, Zgromadzenie jest uważne na jego pouczenia i gotowe odpowiadać na jego wezwania.

K. 61

Przełożeni zdają sobie sprawę, że władza, którą sprawują, została im powierzona dla wypełniania misji Zgromadzenia w Kościele, dla pobudzania do wierności charyzmatowi Założycieli, dla troski o formację i dobro członkiń. Przełożeni powinni starać się o **jedność w poszanowaniu różnorodności**, co przyczynia się do skuteczniejszego apostołstwa oraz pełniejszej żywotności Zgromadzenia i pociąga za sobą konieczność wyboru różnych form działalności i stylu życia. Dokonując tego wyboru, należy zawsze brać pod uwagę służenie Chrystusowi w Ubogich, zgodnie z duchem powołania.

Statut 43

- a W celu realizowania rzeczywistej współpracy oraz podejmowania wspólnych działań, Wizytatorki różnych Prowincji tego samego kraju, Regionu, kontynentu lub języka, zbierają się regularnie, aby wspólnie omawiać sprawy, które ich dotyczą.
- b Pożądana jest koordynacja na płaszczyźnie międzyprovincialnej, w łączności z Przełożoną Generalną i jej Radą lub z jej inicjatywy, w celu omawiania zagadnień mających związek ze specyficznym powołaniem Sióstr Miłosierdzia.

K. 62

⁹⁴ Zatwierdzenie Zgromadzenia przez Kardynała de Retz, Arcybiskupa Paryża, w Rzymie, 18 stycznia 1655, XIII, 571.

⁹⁵ Święta Ludwika, L.395, do Siostry Służebnej, E 676.

⁹⁶ Por. J 19, 11.

- a Jak każda władza w Kościele, tak i **władza** w Zgromadzeniu sprawowana jest jako **służba**, za przykładem Chrystusa Sługi, który umiłował swoich aż do oddania za nich życia.

Na każdy urząd w Zgromadzeniu patrzy się jako na służbę o określonym czasie trwania.

- b Władza jest odpowiedzialna za decyzje, jakie podejmuje po wspólnym poszukiwaniu woli Bożej poprzez dialog i rozeznanie. Powinna być blisko Sióstr, aby je rozumieć, poznawać ich życie, razem z nimi wsłuchiwać się w potrzeby Ubogich, szukając sposobów zaradzenia im ze śmiałością i roztropnością Założycieli.

Wzajemne zaufanie jest podstawą wszelkich stosunków w Zarządzie. Opiera się ono na szacunku, takcie i dyskrecji.

K. 63

- a Każda Siostra ma prawo i obowiązek uczestniczyć w Zarządzie Zgromadzenia, zgodnie ze sposobami wskazanymi przez Konstytucje i Statuty.
- b Zasada pomocniczości* zakłada rzeczywiste dzielenie się odpowiedzialnością. Wymaga współpracy, wzajemnej informacji i zawiera w sobie prawo do kierowania i kontroli oraz obowiązek zdawania sprawy.
- c Konsultacje mogą być pomocne kompetentnej władzy w momencie podejmowania decyzji.

2- Płaszczyzna generalna

«...Bóg nappełnił moją duszę wielkim pokojem i prostotą podczas rozmyślania... gdy zastanawiałam się nad tym, aby Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia było zawsze pod kierownictwem, jakie wyznaczyła mu Opatrzność Boża, zarówno w sprawach duchowych jak i doczesnych»⁹⁷.

K. 64

- a Zgromadzenie od samego początku, zgodnie z wolą świętej Ludwiki, uznaje i przyjmuje władzę **Przełożonego Generalnego** Zgromadzenia Misji, następcy świętego Wincentego a Paulo. Ma on w Zgromadzeniu władzę uznaną przez Kościół oraz Konstytucje i Statuty.
- b Siostry Miłosierdzia uznają w Przełożonym Generalnym tego, który je prowadzi, dopomaga do zachowania właściwego im ducha i wypełnienia ich misji w Kościele.
- c Wszystko, co w Zgromadzeniu odnosi się do ślubów, podlega jego władzy.
- d W porozumieniu z Przełożoną Generalną i jej Radą, zwołuje Konwent Generalny i mu przewodniczy.
- e Bierze udział w Radzie Generalnej, osobiście lub przez Dyrektora Generalnego.

Statut 44

Do Przełożonego Generalnego należy:

⁹⁷ Święta Ludwika, listopad 1647, L. 199, do Księdza Wincentego, E. 233.

- ◆ przewodniczenie Konwentowi Generalnemu z prawem sprawdzania głosów przy wyborze Przełożonej Generalnej i podpisywania Akt;
- ◆ mianowanie Dyrektora Generalnego po konsultacji Przełożonej Generalnej i jej Rady, i jeśli uważa to za stosowne, Wizytatorek i ich Rad;
- ◆ mianowanie Dyrektorów Prowincjalnych, i jeśli zachodzi potrzeba, Wicedyrektorów, po konsultacji Wizytatorki, Radnych, i jeśli uzna za stosowne, Sióstr Prowincji;
- ◆ przeprowadzanie, osobiście lub przez delegata, wizytacji Prowincji i Wspólnot lokalnych;
- ◆ udzielenie Siostrze pozwoleń na rozporządzanie jej dobrami osobistymi w materii ważnej;
- ◆ przekazywanie Stolicy Świętej do zatwierdzenia akt procedury wydalenia Siostry mającej dziesięć lub więcej lat powołania;
- ◆ przyjmowanie rocznych sprawozdań z zarządzania majątkiem Zgromadzenia.

K. 65

- a **Dyrektor Generalny** jest kapłanem Zgromadzenia Misji, mianowanym przez Przełożonego Generalnego po konsultacji, aby był jego przedstawicielem wobec Zgromadzenia. Głównym jego obowiązkiem jest spieszyć z pomocą Przełożonemu Generalnemu i zastępować go podczas jego nieobecności. Jest mianowany na okres sześciu lat i może być ponownie mianowany po konsultacji. Ogólny czas trwania jego mandatu nie przekroczy dwunastu lat, z wyjątkiem szczególnych przypadków.
- b Towarzyszy Siostronom i zachęca je do wierności ich powołaniu.

Statut 45

Dyrektor Generalny współpracuje z Przełożonym Generalnym i posiada władzę zwyczajną zastępczą*:

- ◆ uczestniczy w Radzie Generalnej;
- ◆ wypowiada swoje zdanie odnośnie do rozporządzania majątkiem Zgromadzenia w sprawach ważnych;
- ◆ udziela Siostronom pozwoleń w zakresie ślubu ubóstwa odnośnie do ich dóbr osobistych w sprawach ważnych, nie naruszając w niczym praw Dyrektorów Prowincjalnych;
- ◆ koordynuje i nadaje kierunek pracy Dyrektorów Prowincjalnych;
- ◆ jest obecny na Konwencie Generalnym i zastępuje Przełożonego Generalnego podczas jego nieobecności.

K. 66

- a **Przełożona Generalna**, następczyni świętej Ludwigi de Marillac, przeniknięta naukami Założycieli, wykonuje swoją władzę w taki sposób, by *«wszystkim Siostronom okazać miłość, jaką darzy je Bóg»⁹⁸*.

W postawie służenia czuwa, aby była zachowana jedność w wierności duchowi Zgromadzenia oraz posłuszeństwo Przełożonemu Generalnemu i Kościołowi.

Przełożona Generalna jest odpowiedzialna za sprawy Zgromadzenia. Pobudza wszystkie Siostry do współpracy dla dobra Zgromadzenia⁹⁹. Siostry Miłosierdzia widzą w niej tę, która została wybrana przez Boga do kierowania nimi i okazują jej posłuszeństwo.

⁹⁸ *Perfectae caritatis*, n. 14.

b Przełożoną Generalną wybiera Konwent Generalny.

Wybory* te odbywają się w kilka dni po jego rozpoczęciu. Jeżeli wymagana bezwzględna* większość głosów nie zostanie osiągnięta po trzech głosowaniach, do czwartego głosowania przejdą nazwiska dwóch Sióstr mających największą ilość głosów. W czwartym głosowaniu wystarczy względna* większość głosów. W przypadku równości głosów, będzie uważana za wybraną Siostra, która jest starsza powołaniem i następnie wiekiem.

Aby wybór był ważny, Przełożona Generalna powinna mieć co najmniej czterdzieści lat życia i piętnaście lat powołania oraz potwierdzić w ciągu roku swoje zaangażowanie w Zgromadzeniu przez odnowienie ślubów.

Z chwilą, gdy Przewodniczący Konwentu uzna wybór za ważny i ogłosi go, Przełożona Generalna, jeżeli wybór przyjęła, zarządza Zgromadzeniem i ma bezpośrednią władzę* nad wszystkimi Prowincjami, Wiceprowincjami, Quasi-Prowincją, Regionami, Wspólnotami lokalnymi i Siostrami, zgodnie z Konstytucjami i Statutami.

Jest wybrana na okres sześciu lat; może być wybrana ponownie na następne sześćościecie, ale nie na dłużej.

Podczas trwania swego mandatu, nie kieruje żadną poszczególną Prowincją ani Wspólnotą lokalną.

c Autentyczne tłumaczenie Konstytucji zastrzeżone jest Stolicy Świętej; Przełożona Generalna, w porozumieniu z Przełożonym Generalnym, jest ich tłumaczem praktycznym.

Przełożona Generalna wraz ze swoją Radą ma za zadanie czuwać nad wprowadzeniem w życie Statutów i Dekretów* wydanych przez Konwent Generalny oraz w porozumieniu z Przełożonym Generalnym, może dokonywać adaptacji i poprawek uznanych za konieczne do ich zrealizowania.

d Przełożona Generalna jest odpowiedzialna za dobra Zgromadzenia i otrzymuje regularne sprawozdania z zarządzania nimi. Za zgodą swojej Rady, upoważnia do rozporządzania majątkiem Zgromadzenia, zgodnie z prawem powszechnym i własnym.

Za zgodą swojej Rady, Przełożona Generalna upoważnia Zgromadzenie do nabywania lub alienacji dóbr, do przyjmowania fundacji, do zaciągania długów i zobowiązań, w granicach ustalonych przez prawo powszechne, przez Stolicę Świętą i prawo własne.

e Przełożona Generalna wraz ze swoją Radą ustanawia Wizytatorki i Radne Prowincjalne, według metody wybranej przez Prowincję i zatwierdzonej przez Przełożoną Generalną wraz z jej Radą.

Przełożona Generalna wraz ze swoją Radą zatwierdza Normy prowincjalne.

f Za zgodą swojej Rady, może dla słusznej przyczyny upoważnić Siostrę do przebywania poza domem Zgromadzenia, w przypadkach przekraczających uprawnienia Wizytatorki.

Przełożona Generalna przekazuje Przełożonemu Generalnemu prośby Sióstr o złożenie ślubów po raz pierwszy i o Renowację.

Prosi Stolicę Świętą o wszystkie indulty* i reskrypty* za pośrednictwem Prokuratora Generalnego Zgromadzenia Misji przy Stolicy Świętej, zatwierdzonego również dla Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia.

⁹⁹ Por. *Perfectae caritatis*, n. 14.

- g Jej urząd wakuje w momencie wygaśnięcia mandatu albo z racji jej śmierci, ciężkiej choroby, stałej niezdolności lub prawnie dokonanego zrzeczenia, przyjętego przez Stolicę Świętą, albo też złożenia z urzędu, zarządzanego również przez Stolicę Świętą.

W przypadku zwolnienia urzędu Przełożonej Generalnej, urząd sprawuje Asystentka Generalna do najbliższego Konwentu Generalnego zwyczajnego.

Statut 46

- a Wybór Przełożonej Generalnej przygotowuje się przez konsultację, którą Przełożony Generalny kieruje do wszystkich członkiń Rady Generalnej, Wizytatorek, członkiń Rad Prowincjalnych oraz do członkiń poprzedniego Konwentu Generalnego.
- b Przełożony Generalny wraz z Przełożoną Generalną i jej Radą ustala listę nazwisk Sióstr wybranych z tych, które zostały zaproponowane i przedstawia je Konwentowi. Konwent ma swobodę głosowania na inną Siostrę.

STATUT 47

Wspólnoty zależne bezpośrednio od Przełożonej Generalnej tworzą Quasi-Prowincję mającą specjalne Statuty. Przełożona Generalna powierza odpowiedzialność za Quasi-Prowincję Radnym.

K. 67

- a **Asystentka Generalna**, wybrana przez Konwent Generalny spośród Radnych Generalnych, zastępuje Przełożoną Generalną podczas jej nieobecności. Gdy urząd Przełożonej Generalnej zawakuje, zastępuje ją do najbliższego Konwentu Generalnego zwyczajnego.
- b Gdy urząd Asystentki Generalnej zawakuje, Przełożona Generalna za zgodą swojej Rady, mianuje spośród Radnych Generalnych jej następczynię, która będzie pełniła tę funkcję do następnego Konwentu Generalnego zwyczajnego. Należy wówczas przystąpić do wyboru nowej Radnej Generalnej, która będzie pełniła tę funkcję do następnego Konwentu Generalnego zwyczajnego.

Statut 48

Dla dokonania wyboru Asystentki Generalnej, Przełożona Generalna z nowo wybraną Radą wybierają przez tajne głosowanie nazwiska trzech Radnych. Nazwiska te przedstawia się Konwentowi do głosowania w porządku alfabetycznym. Jednak Konwent ma swobodę głosowania na inną Radną.

W pierwszym i drugim głosowaniu wymagana jest bezwzględna większość głosów, w trzecim wystarczy większość względna.

K. 68

- a **Radne Generalne**, których liczba nie może być niższa od czterech, tworzą Radę Przełożonej Generalnej. Pomagają jej w zarządzaniu Zgromadzeniem w wierności Konstytucjom i Statutom.
- b Są wybierane przez Konwent Generalny większością głosów, zgodnie z tym, co przepisują Statuty.

Aby wybór był ważny, Radne Generalne powinny mieć co najmniej trzydzieści pięć lat wieku i piętnaście lat powołania oraz potwierdzić w ciągu roku swoje zaangażowanie w Zgromadzeniu przez odnowienie ślubów.

Wybrane na sześć lat, mogą być ponownie wybrane na drugie sześciolatek, ale nie na dłużej. Mandat ich wygasa wraz z najbliższym Konwentem Generalnym zwyczajnym.

- c Jeżeli urząd Radnej Generalnej zawakuje, Przełożona Generalna za zgodą swojej Rady, po konsultacji zainteresowanych Wizytatorek i Rad Prowincjalnych, mianuje Radną, która pozostaje na urzędzie do najbliższego Konwentu Generalnego.

Statut 49

- a Liczba Radnych Generalnych jest określana przez każdy Konwent Generalny w zależności od potrzeb Zgromadzenia. Są to Siostry różnych narodowości i języków.
- b Przed Konwentami Prowincjalnymi i Konwentem Generalnym, Przełożona Generalna wraz ze swoją Radą, po konsultacji Wizytatorek, proponuje liczbę oraz kryteria wyboru w zależności od potrzeb Zgromadzenia.

Proponowana liczba i kryteria wyboru są przedstawiane Wizytatorkom przed Konwentami Prowincjalnymi. Wybór każdej Radnej Generalnej poprzedza konsultacja członkiń Konwentu Prowincjalnego zainteresowanych Prowincji. Wizytatorka i jej Radne wybierają na posiedzeniu Rady spośród podanych nazwisk kandydatkę i zastępczynię, by je przedstawić grupie na Konwencie Generalnym. Wizytatorka informuje o tym wyborze Przełożoną Generalną i jej Radę.

Na kilka dni przed wyborami, grupa, której to dotyczy, ustala listę nazwisk zaproponowanych przez Prowincję; może dodać jeszcze inne nazwiska. Następnie przez tajne głosowanie wybiera trzy nazwiska i przedstawia je Konwentowi według porządku pierwszeństwa. Konwent zachowuje swobodę głosowania na inną Siostrę.

Bezwzględna większość głosów wymagana jest w pierwszym i drugim głosowaniu; w trzecim wystarczy większość względna.

- c Radne Generalne:
 - ♦ uczestniczą w posiedzeniach Rady i rozpatrują sprawy Zgromadzenia, wyrażając swoje zdanie lub zgodę, zależnie od rodzaju spraw i zgodnie z Konstytucjami i Statutami;
 - ♦ wobec Wizytatorek są wyrazicielkami myśli i wskazań Przełożonych Generalnych; pomagają w rozwijaniu dzieł ich Prowincji;
 - ♦ są pośredniczkami Prowincji, jakie reprezentują, informując o ich potrzebach i trudnościach;
 - ♦ na mocy otrzymanego od Przełożonej Generalnej upoważnienia, przeprowadzają co pięć lat wizytację regularną* Prowincji albo wizytację nadzwyczajną;
 - ♦ za zgodą Przełożonej Generalnej odpowiadają na specjalne prośby Wizytatorek.

K. 69

- a **Ekonomka Generalna** jest mianowana przez Przełożoną Generalną wraz z jej Radą. Zarządza dobrami materialnymi Zgromadzenia pod kierownictwem Przełożonej Generalnej wraz z jej Radą.

- b Za każdym razem, gdy jest mowa o sprawach majątkowych lub finansowych, jak też o kwestiach prawnych pociągających za sobą skutki ekonomiczne, Ekonomka Generalna bierze udział w Radzie Generalnej z prawem głosowania.
- c Na życzenie Przełożonej Generalnej, Ekonomka Generalna może udawać się do Prowincji, aby rozpatrywać sprawy wchodzące w zakres jej urzędu. Może się też tam udać na prośbę Wizytatorek, za zgodą Przełożonej Generalnej.

Statut 50

- a Ekonomka Generalna mianowana jest na sześć lat, może być ponownie mianowana na drugie sześciolatecie.
- b Ekonomka przedstawia corocznie podczas posiedzenia Rady, sprawozdanie z zarządzania dobrami Zgromadzenia.
- c Kontroluje roczne rachunki poszczególnych Prowincji i zdaje z nich sprawę Przełożonej Generalnej i jej Radzie. Utrzymuje łączność z Ekonomkami Prowincjalnymi i zapewnia jednostajność w prowadzeniu rachunków.
- d Jest ona wspomagana przez Komisję Finansów.

K. 70

- a **Sekretarka Generalna** pomaga Przełożonej w sprawach administracyjnych. Jest mianowana przez Przełożoną Generalną wraz z jej Radą.
- b Z tytułu swego urzędu, jest obecna na Radzie. Głównym jej zadaniem jest przygotowanie programu spraw, które mają być rozpatrywane oraz redagowanie protokołów posiedzeń Rady.

Statut 51

Sekretarka Generalna mianowana jest na sześć lat, może być ponownie mianowana na drugie sześciolatecie. Jest odpowiedzialna za sekretariat generalny i koordynuje pracę Sióstr Sekretarek.

K. 71

- a **Rada Generalna** składa się z Radnych zebranych wokół Przełożonej Generalnej. Rada wyraża międzynarodowy charakter Zgromadzenia i podtrzymuje jego jedność.
- b Przełożona Generalna przewodniczy posiedzeniom Rady. W razie jej nieobecności odpowiedzialność tę pełni Asystentka Generalna. Przełożony Generalny i/lub Dyrektor Generalny uczestniczy(ą) w posiedzeniach Rady. Do ważności Rady konieczna jest obecność Przełożonej Generalnej lub jej Asystentki i przynajmniej połowy liczby Radnych.
- c Rada Generalna rozpatruje sprawy, które na mocy Konstytucji i Statutów wchodzą w zakres jej kompetencji, jak również sprawy, które jej przedstawia Przełożona Generalna.
- d Podczas posiedzeń Radne, wypowiadają swoje zdanie lub wyrażają zgodę odnośnie rozpatrywanych spraw, zależnie od rodzaju sprawy i stosownie do prawa powszechnego i własnego; mogą one również proponować sprawy do rozpatrzenia.

Statut 52

- a Przełożona Generalna wraz ze swoją Radą rozpatruje sprawy Zgromadzenia zgodnie z Konstytucjami.

- b) Gdy prawo powszechne lub własne wymaga jedynie wypowiedzenia **zdania**, do ważności decyzji wystarczy, że Przełożona zapyta Radne o ich opinię; nie jest ściśle zobowiązana do stosowania się do niej, jednak zaleca się, by nie odstępowała od niej bez ważnego powodu, o którym sama decyduje.
- c) Gdy prawo wymaga wyrażenia **zgody**, Przełożona najpierw przedstawia sprawę; Rada tę sprawę rozważa, a następnie przystępuje do głosowania. Decyzja byłaby nieważna, gdyby głosowanie zostało pominięte. Przełożona Generalna nie głosuje, lecz gdy zaistnieje równość głosów, może rozstrzygnąć sprawę.

Zgoda Rady jest ściśle wymagana w następujących przypadkach:

- ✦ dopuszczenie Sióstr do ślubów;
 - ✦ odroczenie Renowacji;
 - ✦ pozwolenie na zamieszkanie poza domem Zgromadzenia, w przypadkach przekraczających uprawnienia Wizytatorki;
 - ✦ ponowne przyjęcie Siostry do Zgromadzenia, zgodnie z Konstytucjami i Statutami;
 - ✦ tworzenie, podział, łączenie, znoszenie Prowincji, Wiceprowincji, Quasi-Prowincji i Regionów;
 - ✦ alienacje*, długi, zobowiązania i przyjmowanie fundacji w warunkach przewidzianych przez Konstytucje i Statuty;
 - ✦ nominacja Ekonomki Generalnej, Sekretarki Generalnej, następczyni Asystentki Generalnej lub Radnej w razie śmierci albo zrzeczenia się urzędu, ustanawianie* Wizytatorek i ich Radnych;
 - ✦ określanie wysokości sum, które wymagają odniesienia się do Rady Generalnej oraz sum, na które Wizytatorka, za zgodą swojej Rady, może udzielać pozwolenia Siostron Służebnym.
- d) Przełożona Generalna ze swoją Radą postępuje w **sposób kolegialny*** w przypadku wydalenia Siostry:
- ✦ dla ważnych przyczyn, w przypadku Siostry mającej przynajmniej dziesięć lat powołania; dla mniej ważnych przyczyn, w przypadku Siostry mającej mniej niż dziesięć lat powołania (Kan. 696);
 - ✦ z powodu danego przez nią poważnego zgorznięcia zewnętrznego lub bardzo poważnej szkody grożącej Zgromadzeniu (Kan. 703).

3 - Płaszczyzna prowincjalna

« Trzeba, by Przełożeni mocno trwali przy sprawach Bożych. Tak jak busola statku miotanego wichrem nie przestaje go prowadzić, tak samo Przełożeni, choć niepokojeni wichrem różnych opinii, nie powinni zaniechać prowadzenia spraw zgodnie z duchem Bożym... »¹⁰⁰.

K. 72

- a) Prowincja skupia pewną ilość Wspólnot lokalnych i jako całość stanowi bezpośrednio część Zgromadzenia. Obejmuje ona terytorium o ściśle określonych granicach. Prowadzi swoją własną administrację, za którą odpowiedzialna jest Wizytatorka jako Przełożona Wyższa.

¹⁰⁰ Święty Wincenty, Rada z 27 lipca 1656, XIII, 729-730.

- b Erekcja, podział, łączenie i znoszenie Prowincji, Wiceprowincji, Quasi-Prowincji i Regionów Zgromadzenia należy do Przełożonej Generalnej wraz z jej Radą. Siostry, których ta decyzja dotyczy, są konsultowane.

Statut 53

- a Aby Prowincja mogła być erygowana, powinna wypełnić warunki przewidziane przez prawo powszechne i własne. W wypadku podziału Prowincji, Zgromadzenie zatroszczy się, po konsultacji Sióstr, o sprawiedliwe podzielenie Wspólnot lokalnych i Sióstr między nowo powstałe Prowincje.
- b Jeżeli warunki polityczne, geograficzne lub inne wymagają tego, Przełożona Generalna ze swoją Radą, po konsultacji Sióstr, może utworzyć Wiceprowincję lub w ramach jednej Prowincji ustanowić jeden lub więcej Regionów, z których każdy będzie posiadać swoją własną organizację. W każdym Regionie Odpowiedzialna Regionalna otrzymuje władzę delegowaną.
- c W razie konieczności, Prowincja może posiadać Wspólnoty lokalne na terytorium innej Prowincji lub w okolicy, w której Zgromadzenie jeszcze się nie osiedliło. Wymagana jest uprzednia konsultacja Wizytatorki i Rady tej Prowincji.

K. 73

- a **Wizytatorka** otrzymuje od Zgromadzenia misję rozwijania duchowej i apostołskiej żywotności Prowincji. W każdej Wspólnocie i w każdej Siostrze usiłuje ona budzić świadomość ich własnej odpowiedzialności za wierność Zgromadzenia jego powołaniu i gorliwości misyjnej.
- b Wizytatorka jest ustanawiana na okres sześciu lat przez Przełożoną Generalną wraz z jej Radą. Może być ponownie ustanowiona, jednak tylko na trzy lata. Prowincja proponuje do zatwierdzenia Przełożonej Generalnej metodę uczestniczenia Sióstr Prowincji w ustanawianiu Wizytatorki.
- c Aby być ustanowioną Wizytatorką, wymaga się, aby dana Siostra miała co najmniej piętnaście lat powołania oraz by potwierdziła w ciągu roku swoje zaangażowanie w Zgromadzeniu przez odnowienie ślubów.
- d Wizytatorka zarządza bezpośrednio Prowincją, kierując nią zgodnie z przepisami prawa powszechnego i własnego.
- e Jest Przełożoną Wyższą i Siostry Prowincji winne są jej posłuszeństwo. Ona to przedstawia Przełożonej Generalnej prośby Sióstr o doroczną Renowację ślubów.
- f Wizytatorka ma do pomocy Radę, złożoną przynajmniej z czterech Sióstr, z których jedna jest jej Asystentką, oraz Ekonomkę i Sekretarkę. Współpracując ze swymi Radnymi, stara się wytworzyć w Prowincji klimat prostoty i zaufania. W tym duchu przeprowadza wizytację regularną wspólnot, osobiście albo przez swoje Radne.
- g Utrzymuje łączność między Prowincją i Przełożonymi Generalnymi, z którymi pozostaje w ścisłym kontakcie, niezbędnym dla jedności Zgromadzenia.
- h Zwołuje Konwent Prowincjalny i mu przewodniczy, zgodnie z Konstytucjami i Statutami.

Statut 54

- a Metodą ustanawiania Wizytatorki może być: nominacja po konsultacji wszystkich Sióstr lub wybory. W przypadku wyborów, powinny być one zatwierdzone przez Przełożoną Generalną, zgodnie z kan. 625 § 3 (K. 66^e, S. 52°).

- b Bezpośredni zarząd Prowincją łączy się z posiadaniem władzy wykonawczej*, którą Wizytatorka sprawuje zarówno odnośnie spraw należących do kompetencji Rady Prowincjalnej, jak i tych, które wymagają zgody Rady Generalnej. Przedstawianie tych spraw Przełożonej Generalnej należy do Wizytatorki.
- c Wizytatorka wraz ze swoją Radą mianuje Ekonomkę Prowincjalną, Sekretarkę Prowincjalną i Siostry odpowiedzialne za formację. Powiadamia o tych nominacjach Przełożoną Generalną i jej Radę.
- d Wizytatorka wraz ze swoją Radą mianuje Siostry Służebne, po konsultacji Sióstr Prowincji. Aby mianować Siostrę z danej Wspólnoty lokalnej, konsultuje wcześniej Siostry tejże Wspólnoty oraz Siostrę, której to dotyczy. Powiadamia o tej nominacji Przełożoną Generalną i jej Radę.
- e Wizytatorka jest odpowiedzialna za dobra ruchome i nieruchome Prowincji, którymi będzie się zarządzać według przepisów prawa powszechnego i własnego, oraz zgodnie z obowiązującym prawem cywilnym. W wypadkach nadzwyczajnych, Przełożona Generalna i jej Rada może jej przyznać inne uprawnienia.
- f Wizytatorka przedstawia Przełożonej Generalnej sprawozdania z wizytacji regularnych*, które odnoszą się do różnych aspektów życia Wspólnot lokalnych. Wizytacje te, przeprowadzane mniej więcej co trzy lata, są dla niej, względnie dla jej delegatki, sposobnością do dialogu z każdą wspólnotą oraz do osobistego spotkania z każdą Siostrą.
- g Aby Wizytatorka mogła być przeniesiona z urzędu, który pełni, na inny urząd tego samego szczebla w Zgromadzeniu, przed ukończeniem swego mandatu, musi zachodzić rzeczywista potrzeba pochodząca od Zgromadzenia lub od samej Wizytatorki, uznana przez Przełożoną Generalną wraz z jej Radą.
- h Aby Wizytatorka mogła być odwołana ze swego urzędu, musi zachodzić ważna potrzeba pochodząca od Prowincji lub od samej Siostry, uznana przez Przełożoną Generalną wraz z jej Radą.
- i Do kompetencji Wizytatorki wraz z jej Radą należy:
 - udzielenie Siostrze pozwolenia na przebywanie poza domem Zgromadzenia, zgodnie z Konstytucjami i Statutami;
 - udzielenie Siostronom pozwolenia na wydawanie książek o tematyce religijnej lub moralnej.
- j Siostra, która skończyła mandat Wizytatorki, nie będzie mogła być ustanowiona na urząd w zarządzie na szczeblu lokalnym lub prowincjalnym bez uprzedniej przerwy jednego roku; wyjątek stanowi przypadek rzeczywistej potrzeby, uznanej przez kompetentną władzę.

K. 74

- a **Asystentka Prowincjalna**, mianowana spośród Radnych zgodnie ze Statutami, zastępuje Wizytatorkę podczas jej nieobecności i otrzymuje od niej określone uprawnienia do prowadzenia bieżących spraw Prowincji.
- b Gdy urząd Wizytatorki zawakuje, Asystentka przejmuje odpowiedzialność za Prowincję do chwili ustanowienia nowej Wizytatorki.

Statut 55

Przed zamianowaniem Asystentki Prowincjalnej, Wizytatorka przeprowadza konsultację członkiń swej Rady. Informuje o tej nominacji Przełożoną Generalną.

K. 75

- a **Dyrektor Prowincjalny** jest kapłanem Zgromadzenia Misji, który spełnia w danej Prowincji Sióstr Miłosierdzia wincentyńską posługę animowania i towarzyszenia, we współpracy z Wizytatorką i jej Radą.
- b Mianowany przez Przełożonego Generalnego, jest jego przedstawicielem w wypełnianiu funkcji uznanych przez prawo własne Zgromadzenia, przede wszystkim:
- wraz z Wizytatorką i jej Radą ożywia ducha wincentyńskiego w Prowincji;
 - troszczy się o formację Sióstr, zwłaszcza Sióstr Służebnych;
 - uczestniczy w Radzie Prowincjalnej i w Konwencji Prowincjalnym;
 - przeprowadza wizytację Wspólnot lokalnych;
 - jest do dyspozycji Sióstr, które mogą swobodnie zwracać się do niego;
 - udziela pozwoleń w materii ubóstwa, dotyczących osobistych dóbr Sióstr.

Statut 56

- a Przełożony Generalny mianuje Dyrektora Prowincjalnego na sześć lat, po konsultacji Wizytatorki i jej Rady, i jeśli uzna za konieczne, po konsultacji Sióstr Prowincji. Dyrektor Prowincjalny może być ponownie mianowany, ale jego mandat nie może przekroczyć dwunastu lat, z wyjątkiem szczególnych przypadków.
- b Jeżeli potrzeby Prowincji tego wymagają, Przełożony Generalny w porozumieniu z Dyrektorem Prowincjalnym, Wizytatorką i jej Radą, może mianować Wicedyrektora.
- c Podczas posiedzeń Rady, Dyrektor wypowiada swoje zdanie. Jest ono wymagane w następujących przypadkach:
- przyjęcia kandydatki do Postulatu;
 - przyjęcia Postulantki do Seminarium;
 - Posłania Siostry Seminarzystki do służby Chrystusowi w Ubogich;
 - dopuszczenia Siostry do złożenia ślubów po raz pierwszy;
 - odroczenia Renowacji ślubów, o które Siostra prosi lub które się jej nakazuje, oraz udzielenia pozwolenia na Renowację po upływie wyznaczonego terminu;
 - upoważnienia Siostry do przebywania poza domem Zgromadzenia,
 - wydalenia lub ponownego przyjęcia Siostry;
 - użytkowania majątku Prowincji w materii ważnej.
- d Wizytacje, jakie przeprowadza Dyrektor we Wspólnotach lokalnych, odnoszą się przede wszystkim do duchowego i wincentyńskiego aspektu życia Sióstr. Po przeprowadzeniu wizytacji, informuje Wizytatorkę i jej Radę, zastrzegając sobie sprawy objęte tajemnicą. Wizytacje przeprowadza przynajmniej raz na pięć lat.
- e Zachęca Siostry do włączania się w duszpasterską misję Kościoła, zgodnie z właściwą im tożsamością.
- f Dyrektor i Komisja Formacji zwracają szczególną uwagę na dokumenty Kościoła i na odpowiednie wprowadzanie ich w życie.

K. 76

- a **Radne Prowincjalne** są ustanawiane przez Przełożoną Generalną wraz z jej Radą. Prowincja przedstawia Przełożonej Generalnej do zatwierdzenia metodę uczestniczenia Sióstr Prowincji w ustanawianiu Radnych.

- b Radne pomagają Wizytatorce we wprowadzaniu w życie Konstytucji i Statutów, w niesieniu pomocy Siostram, w rozwijaniu działalności i stałym animowaniu Prowincji w duchu wincentyńskim.

Statut 57

- a Metodą ustanawiania Radnych Prowincjalnych może być: nominacja po konsultacji wszystkich Sióstr, albo wybory. W przypadku wyborów, powinny one być zatwierdzone przez Przełożoną Generalną, zgodnie z kan. 625 § 3 (K. 66^e, S. 52^e).
- b Czas trwania mandatu Radnych Prowincjalnych odpowiada mandatowi Wizytatorki. Radne mogą być ustanowione ponownie na drugi mandat, ale czas trwania ich posługi jako Radnych nie może przekroczyć dziewięciu po sobie następujących lat. Pozostają na urzędzie do chwili, gdy Siostry ustanowione jako ich następczynie będą mogły objąć swe funkcje.
- c Radne Prowincjalne:
- uczestniczą w posiedzeniu Rady, wyrażając swoje zdanie lub zgodę;
 - podejmują zadania delegowane im przez Wizytatorkę;
 - reprezentują na Radzie, tam gdzie to możliwe, różne rodzaje działalności apostołskiej Prowincji.

K. 77

- a **Ekonomka Prowincjalna** zarządza dobrami doczesnymi Prowincji pod kierownictwem Wizytatorki wraz z jej Radą.
- b Jest ona mianowana przez Wizytatorkę wraz z jej Radą. Wizytatorka przekazuje wiadomość o tej nominacji Przełożonej Generalnej.
- c Urząd Ekonomki można połączyć z urzędem Radnej.

Statut 58

- a Ekonomka Prowincjalna jest mianowana na sześć lat z możliwością ponownej nominacji dwa razy po trzy lata.
- b Za każdym razem, gdy jest mowa o sprawach majątkowych lub finansowych, jak też o kwestiach prawnych pociągających za sobą skutki ekonomiczne, Ekonomka Prowincjalna bierze udział w Radzie Prowincjalnej z prawem głosowania.
- c Przedstawia Wizytatorce i jej Radzie okresowe sprawozdania z zarządzania majątkiem Prowincji i informuje o sprawach, które zostały jej powierzone.
- d Kieruje Siostrami Służebnymi i Ekonomkami lokalnymi w tym, co dotyczy zarządzania majątkiem Zgromadzenia i Ubogich oraz składa Wizytatorce i jej Radzie sprawozdania rachunkowe z gospodarki Wspólnot lokalnych.
- e Na życzenie Sióstr, może pomagać w zarządzaniu ich majątkiem osobistym.
- f W miarę możliwości, Ekonomka Prowincjalna jest wspomagana przez Komisję Finansów.

K. 78

- a **Sekretarka Prowincjalna** pomaga Wizytatorce w sprawach administracyjnych. Jest mianowana przez Wizytatorkę wraz z jej Radą.

- b Urząd Sekretarki można połączyć z urzędem Radnej.

Statut 59

Pod kierunkiem Wizytatorki, Sekretarka Prowincjalna jest odpowiedzialna za korespondencję dotyczącą spraw Prowincji, za protokoły posiedzeń Rady, za uporządkowanie dokumentów odnoszących się do Sióstr, historii i administracji Prowincji.

K. 79

- a **Rada Prowincjalna** składa się z Radnych zgromadzonych wokół Wizytatorki.
- b Rada Prowincjalna, zgodnie z Konstytucjami i Statutami, rozpatruje sprawy należące do jej kompetencji, jak również sprawy, które należy przedstawić do zatwierdzenia Przełożonej Generalnej wraz z jej Radą.
- Wizytatorka przedstawia porządek obrad i kieruje dyskusją.
Dyrektor Prowincjalny uczestniczy w posiedzeniach Rady.
- c Dla ważności decyzji wymagana jest obecność Wizytatorki albo jej Asystentki i przynajmniej połowy liczby Radnych Prowincjalnych.
- d Podczas nieobecności Wizytatorki i za jej zgodą, zwołanie i prowadzenie Rady należy do Asystentki Prowincjalnej.

Statut 60

- a Rada Prowincjalna zbiera się zwykle raz w miesiącu. Kopię protokołów posiedzeń Rady, podpisaną przez Wizytatorkę, posyła się co trzy miesiące Przełożonej Generalnej.
- b **Zdanie** Rady jest wystarczające w następujących sprawach:
- ✦ organizacji formacji początkowej i ciągłej,
 - ✦ rozmieszczania Sióstr,
 - ✦ przejścia Siostry z jednej Prowincji do drugiej,
 - ✦ upoważnienia do noszenia stroju świeckiego,
 - ✦ tworzenia komisji specjalistycznych,
 - ✦ wzajemnej pomocy na płaszczyźnie prowincjalnej,
 - ✦ zatwierdzania Projektów Wspólnot lokalnych.
- c **Zgoda** Rady jest wymagana w następujących sprawach:
- ✦ przyjęcia próśb kandydatek do Postulatu;
 - ✦ przyjęcia do Seminarium;
 - ✦ Posłania do służby Chrystusowi w Ubogich;
 - ✦ dopuszczenia do złożenia ślubów po raz pierwszy;
 - ✦ upoważnienia Siostry do przebywania poza domem Zgromadzenia;
 - ✦ wydalenia Siostry w okresie formacji początkowej; ,
 - ✦ ponownego przyjęcie Siostry do Zgromadzenia, według Konstytucji i Statutów;

- ◆ mianowania Ekonomki i Sekretarki Prowincjalnej, Odpowiedzialnych za formację, Sióstr Służebnych i Asystentek lokalnych;
- ◆ mianowanie Siostry Służebnej na drugie trzylecie, dodatkowe przedłużenia mandatu w wyjątkowych przypadkach, wymagają zgody Przełożonej Generalnej,
- ◆ otwarcia lub zamknięcia domu po uprzednim porozumieniu się z Przełożoną Generalną i jej Radą, zgodnie z przepisami prawa powszechnego;
- ◆ regulowania spraw finansowych w przewidzianych granicach,
- ◆ zarządzania Prowincją w sytuacjach wyjątkowych*, stosownie do rozporządzeń zatwierdzonych uprzednio przez Przełożoną Generalną wraz z jej Radą;
- ◆ zatwierdzania budżetu prowincjalnego, włącznie z budżetami Wspólnot lokalnych.

Zgoda Rady jest tak samo wymagana odnośnie wszystkich spraw, które powinny być zatwierdzone przez Przełożoną Generalną wraz z jej Radą.

- d Wizytatorka nie głosuje, ale w przypadku równości głosów, może rozstrzygnąć sprawę.

K. 80

Każda Prowincja, uważna na wezwania Kościoła i Ubogich, określa dokładnie w **Projekcie prowincjalnym** swoje pierwszoplanowe zadania misyjne i ogólne linie działania, stosownie do ducha Zgromadzenia, zgodnie z Konstytucjami i Statutami.

Statut 61

- a Każda Prowincja może zaproponować Normy prowincjalne celem ułatwienia inkulturacji, zasady pomocniczości oraz nadania konkretnego wyrazu różnorodnym rzeczywistościom. Normy te są przedkładane do zatwierdzenia Przełożonej Generalnej wraz z jej Radą.
- b W ich przygotowaniu uczestniczą Siostry Prowincji według jednej z dwóch metod:
- zwykle po dyskusji podczas Konwentu Prowincjalnego,
 - w innych przypadkach, Wizytatorka wraz z jej Radą może zredagować Normy, po konsultacji Sióstr.

Statut 62

Projekt prowincjalny opracowuje się w wierności charyzmatowi Założycieli, według wskazań podanych przez Zgromadzenie i Kościół. Powinien być odpowiedzią na wołanie Ubogich i liczyć się z kontekstem społeczno-kulturowych, rzeczywistością Prowincji i wkładem Wspólnot lokalnych.

Wizytatorka przedstawia go do zatwierdzenia Przełożonej Generalnej i jej Radzie.

4 - Płaszczyzna lokalna

«... nazwa służebnic naszych Sióstr, którą Opatrzność pozwala nam nosić, zobowiązuje nas, byśmy były pierwsze w praktykowaniu prawdziwych i gruntownych cnót: pokory, wzajemnego znoszenia się, pracowitości i dokładności w zachowaniu reguł i praktyk Zgromadzenia. Powinnyśmy być przekonane, że jesteśmy dla wszystkich i mamy obowiązek służyć im i śpieszyć z pomocą tak duchową jak i materialną. Niech

roztropność pozwoli zaufać Siostram i zarządzać ich potrzebom, bez wyróżniania żadnej z nich¹⁰¹.

K. 81

Wspólnota lokalna jako żywa komórka Kościoła, uobecnia Zgromadzenie tam, gdzie każda Siostra Miłosierdzia razem ze swymi Siostrami, realizuje powołanie.

Prawnie ustanowiona, korzysta z praw przyznanych jej przez Zgromadzenie, pod odpowiedzialnością Siostry Służebnej.

Statut 63

W każdej Wspólnocie lokalnej, Siostra Służebna i jej Siostry zbierają się regularnie, by dzielić się wszystkim, co dotyczy życia wspólnotowego i misji.

K. 82

- a **Siostra Służebna** ożywia i kieruje Wspólnotą lokalną, dbając o utrzymanie w niej ścisłej jedności. Jest ona więzią łączącą Wspólnotę ze Zgromadzeniem i Kościołem; wraz z Siostrami jest odpowiedzialna za realizowanie wspólnej misji.
- b Przed każdą nominacją Siostry Służebnej, Wizytorka przeprowadza konsultacje, według sposobu ustalonego na płaszczyźnie prowincjalnej.
- c Jest mianowana na trzy lata przez Wizytorkę wraz z jej Radą. Wiadomość o tej nominacji zostaje przekazana Przełożonej Generalnej.

Po konsultacji danej Siostry oraz Wspólnoty lokalnej, może być mianowana na drugie trzylecie w tej samej Wspólnocie lokalnej. Wiadomość o tej nominacji zostaje przekazana Przełożonej Generalnej.

Gdy zaistnieją szczególne powody zatwierdzone przez Wizytorkę wraz z jej Radą, może mieć mandat na okres krótszy niż trzy lata.

Wyjątkowo, w porozumieniu z Przełożoną Generalną, Wizytorka wraz ze swoją Radą może mianować Siostrę Służebną na okres dłuższy niż drugie trzylecie. Uprzednio Wizytorka przeprowadzi konsultację danej Siostry oraz Wspólnoty lokalnej.

- d Siostra Służebna posiada własne uprawnienia, które wykonuje pod nadzorem Przełożonych Wyższych. Siostry okazują jej posłuszeństwo.
- e Jest odpowiedzialna za majątek Wspólnoty lokalnej, zgodnie z przepisami Konstytucji i Statutów, stosując się do wskazań prowincjalnych*.
- f Jest wspomagana przez Radę Domową składającą się z całej wspólnoty. Jednak w domach, gdzie to konieczne, może mieć Radę Domową mniejszą.

Statut 64

- a Aby być mianowaną Siostrą Służebną, wymaga się, aby Siostra miała co najmniej dziesięć lat powołania oraz by potwierdziła w ciągu roku swoje zaangażowanie w Zgromadzeniu przez odnowienie ślubów.

¹⁰¹ Święta Ludwika, 12 maj 1657, L. 523, do Siostry Cecylii, E. 547.

- b Siostra Służebna:
- ✦ sprzyja trwałości i żywotności więzi między Wspólnotą lokalną a Przełożonymi;
 - ✦ czuwa nad utrzymaniem we Wspólnocie lokalnej regularności, z zachowaniem jednak pewnej elastyczności;
 - ✦ jest uważna na potrzeby Sióstr;
 - ✦ przekazuje Wizytatorce pisemną prośbę o Renowację dla swych Sióstr, podając ich nazwiska;
 - ✦ co pięć lat, w porozumieniu z każdą Siostrą, redaguje i posyła Przełożonym opinię o niej;
 - ✦ prowadzi na bieżąco księgę fundacji należących do Domu;
 - ✦ w sprawach przekraczających jej zwyczajne uprawnienia, odwołuje się do Wizytatorki.
- c Siostra, która pełniła urząd Służebnej przez dwanaście lat kolejno po sobie następujących, nie będzie mogła być natychmiast mianowana na inny urząd w zarządzie; wyjątek stanowi przypadek rzeczywistej potrzeby, uznanej przez kompetentną władzę, lub gdy chodzi o urząd w zarządzie na szczeblu prowincjalnym lub generalnym.
- d Aby Siostra Służebna mogła być przeniesiona z urzędu, który pełni, na inny urząd tego samego szczebla w Prowincji, przed ukończeniem swego mandatu, musi zachodzić ważna potrzeba pochodząca od Prowincji, od Domu lub od samej Siostry, uznana przez Wizytatorkę i jej Radę.
- e Aby Siostra Służebna mogła być odwołana ze swego urzędu, musi zaistnieć ważny powód, pochodzący od Prowincji, od Domu lub od samej Siostry, uznany przez Wizytatorkę i jej Radę.

Statut 65

- a Wizytatorka może wyjątkowo powierzyć Siostrze Służebnej Wspólnoty lokalnej już uformowanej odpowiedzialność za inną Wspólnotę lokalną. Deleguje się wówczas jednej z Sióstr tej drugiej Wspólnoty określone uprawnienia.
- b Przeprowadzane okresowo konsultacje Sióstr Prowincji ułatwiają mianowanie nowych Sióstr Służebnych.

Statut 66

- a Jeżeli wymagają tego potrzeby Wspólnoty lokalnej, Siostra Służebna może mieć jedną lub więcej Asystentek.
- Asystentka jest mianowana na określony czas przez Wizytatorkę wraz z jej Radą, na prośbę Siostry Służebnej, która przeprowadzi konsultację wspólnoty.
- Jej specyficzna rola jest określana przez Siostrę Służebną. Zastępuje ją w razie nieobecności albo rzeczywistej niezdatności.
- b We Wspólnotach lokalnych, w miarę możliwości, zarządzanie dobrami powierza się Ekonomce, pod kierunkiem Siostry Służebnej. Jest ona mianowana na określony czas przez Siostrę Służebną, po konsultacji Wspólnoty lokalnej. Wiadomość o nominacji jest przekazywana Wizytatorce.
- c W przypadku Rady Domowej mniejszej, członkinie są mianowane przez Siostrę Służebną, po konsultacji Wspólnoty lokalnej. Wiadomość o nominacji jest przekazywana Wizytatorce.

Rada Domowa jest mianowana na określony czas, jednak nie dłuższy niż trwa mandat Siostry Służebnej.

K. 83

Każda Wspólnota dla zapewnienia żywotności swej służby Chrystusowi w Ubogich, biorąc pod uwagę misję powierzoną przez Kościół lokalny i Prowincję, opracowuje lokalny **Projekt wspólnotowy**.

Statut 67

Lokalny Projekt wspólnotowy przygotowuje się przez modlitwę, wspólnie opracowuje i przedstawia do zatwierdzenia Wizytatorce wraz z jej Radą.

Dotyczy on wszystkich konkretnych aspektów życia wspólnotowego. Przeżywany w poczuciu odpowiedzialności każdej Siostry i regularnie przeglądany, staje się wspólnym przyjęciem woli Boga i podporą życia siostrzanego.

5 - Konwenty

«... zbieramy się wspólnie i zasięgamy zdania naszych Sióstr. Za życia Panny Le Gras robiło się tak: Ks. Portail, Panna, nasze Siostry i ja zbieraliśmy się i przedstawialiśmy, co było do zrobienia. Zasięgaliśmy zdania naszych Sióstr, które wypowiadały się jako pierwsze. Siostry zawsze wypowiadały się swobodnie, mimo, że ich opinie czasem różniły się od zdania Panny i innych. Ostatecznie brało się pod uwagę tylko to, czego chciał Bóg»¹⁰².

K. 84

- a Konwenty w Zgromadzeniu Sióstr Miłosierdzia mają za zadanie dokonać oceny dzieł apostoelskich i pobudzać do wierności własnemu charyzmatowi.
- b Istnieją trzy rodzaje Konwentów: Domowy, Prowincjalny i Generalny. Konwenty są przygotowywane i odbywają się zgodnie z zatwierdzonymi Dyrektoriami.
- c Konwenty Quasi-Prowincji odbywają się zgodnie z właściwymi jej Statutami.

Statut 68

Wybory i głosowania we wszystkich przypadkach, odbywają się zgodnie z kanonem 119, z wyjątkiem szczególnych wskazań zawartych w prawie własnym.

K. 85

- a **Konwent Domowy** zwołuje się celem przygotowania Konwentu Prowincjalnego.
- b Skoro Wizytatorka zarządzi przeprowadzenie Konwentów, Siostra Służebna każdej Wspólnoty lokalnej prawnie erygowanej, możliwie jak najszybciej zwołuje Konwent Domowy i mu przewodniczy.
- c Wszystkie Siostry danej Wspólnoty lokalnej oraz Siostry będące w przejeździe, a nie mogące uczestniczyć w Konwencie swej własnej wspólnoty, winny być wezwane do wzięcia udziału

¹⁰² Święty Wincenty, 27 sierpień 1660, O wyborze urzędniczek, X, 739.

w Konwencie Domowym. Siostry Seminarzystki uczestniczą w Konwentach Domowych z prawem zabierania głosu, bądź we Wspólnocie lokalnej, w której przebywają, bądź w Seminarium. Wymagane jest tu zdanie Dyrektorki i Wizytatorki (lub Wizytatorek w przypadku Seminarium międzyprovincialnego).

- d Konwent Domowy, zgodnie z przepisami Dyrektorium, ma władzę rozpatrywania spraw, które pragnie skierować do Konwentu Prowincjalnego lub do Wizytatorki i jej Rady.

Statut 69

Konwentowi Domowemu przewodniczy Siostra Służebna lub, w razie jej nieobecności, Asystentka lub Siostra wyznaczona przez Wizytatorkę wraz z jej Radą.

K. 86

- a **Konwent Prowincjalny** przygotowawczy do Konwentu Generalnego zwołuje Wizytatorka, która w porozumieniu ze swoją Radą, ustala jego miejsce i datę. Wizytatorka może również, za zgodą Przełożonej Generalnej wraz z jej Radą, przeprowadzić Konwent nadzwyczajny, gdy uzna to za konieczne.
- b Konwentowi Prowincjalnemu przewodniczy Wizytatorka; Dyrektor Prowincjalny w nim uczestniczy.
- c Konwent Prowincjalny przygotowawczy do Konwentu Generalnego powinien się zakończyć w terminie ustalonym przez Przełożoną Generalną wraz z jej Radą.
- d Członkiniami z prawa są:

◆ członkinie z urzędu:

- Wizytatorka (lub Wicewizytatorka),
- Odpowiedzialna Regionalna,
- Radne Prowincjalne,
- Ekonomka i Sekretarka Prowincjalna,
- Siostry Służebne Wspólnot lokalnych prawnie ustanowionych lub ich zastępczynie,
- Odpowiedzialne za formację.

◆ delegatki:

Są wybrane spośród Sióstr mających prawo głosu biernego, według metody ustanowionej na płaszczyźnie prowincjalnej lub według niżej podanej.

W celu wybrania delegatek na Konwent Prowincjalny, każda Siostra mająca głos czynny, przesyła Wizytatorce listę Sióstr, na które oddaje swój głos. Wybiera je spośród tych, które posiadają prawo głosu biernego i nie są członkiniami z urzędu, stosując się w tym do metod przewidzianych przez Wizytatorkę wraz z jej Radą, a zatwierdzonych przez Przełożoną Generalną wraz z jej Radą. Zostają wybrane Siostry, które otrzymały największą liczbę głosów, a w wypadku równości, najstarsza powołaniem.

Liczba delegatek powinna być co najmniej równa liczbie członkiń z urzędu.

Jeżeli Asystentka lokalna lub Siostra wyznaczona przez Wizytatorkę do zastąpienia Siostry Służebnej jako członkini z urzędu, zostanie wybrana na delegatkę, wówczas zastąpi ją jako delegatkę pierwsza zastępczyni. Tak samo postępuje się w wypadku, gdyby Siostra delegatka nie mogła być obecna na Konwencie.

- e Członkinie Konwentu:

◆ wybierają delegatkę lub delegatki i ich zastępczynie na Konwent Generalny spośród Sióstr Prowincji, mających przynajmniej dziesięć lat powołania i posiadających prawo głosu biernego;

- ✦ proponują nazwiska kandydatek na urząd Radnej Generalnej;
- ✦ rozpatrują propozycje i postulaty, jakie Prowincja pragnie przedstawić Konwentowi Generalnemu, Przełożonej Generalnej wraz z jej Radą albo Wizytatorce wraz z jej Radą.

Konwent Prowincjalny może również rozpatrywać sprawy Prowincji. Jest to Konwent doradczy, informujący a nie ustawodawczy.

K. 87

- a **Konwent Generalny** reprezentuje bezpośrednio całe Zgromadzenie. Do Przełożonego Generalnego, za zgodą Przełożonej Generalnej wraz z jej Radą, należy zwołanie Konwentu Generalnego zwyczajnego, ustalenie jego daty i miejsca oraz przewodniczenie mu z uczestnictwem Dyrektora Generalnego.
- b Odbywa się zwykle w sześć lat po ostatnim Konwencie zwyczajnym – w miarę możliwości w okresie Zesłania Ducha Świętego – albo zawsze wtedy, gdy Przełożony Generalny uzna za stosowne nadać taki charakter Konwentowi Generalnemu. Przełożony Generalny, za zgodą Przełożonej Generalnej wraz z jej Radą, ma władzę, dla słusznej przyczyny, zarządzić przyspieszenie lub odroczenie Konwentu, ale nie na dłużej niż sześć miesięcy.
- c Członkiniami z prawa są:

✦ członkinie z urzędu:

- Przełożona Generalna aktualnie sprawująca władzę, Asystentka, Radne, Ekonomka i Sekretarka Generalna,
- Przełożona Generalna, której mandat wygaśł podczas poprzedniego Konwentu,
- Wizytatorki lub ich zastępczynie,
- Wicewizytatorki lub ich zastępczynie,
- Odpowiedzialne Regionalne lub ich zastępczynie,
- jedna Siostra Służebna Quasi-Prowincji, wybrana przez Siostry Służebne z Quasi-Prowincji lub jej zastępczyni.

✦ delegatki:

- Siostry wybrane przez Konwenty Prowincjalne albo ich zastępczynie,
- jedna Siostra wybrana przez Konwent Quasi-Prowincji lub jej zastępczyni.

Liczba delegatek powinna być co najmniej równa liczbie członkiń z urzędu.

Gdy liczba delegatek jest niższa od liczby członkiń z urzędu, Przełożona Generalna wraz ze swoją Radą określa metodę uzupełnienia wymaganej liczby.

Jeżeli w jakiejś Prowincji wakuje urząd Wizytatorki albo Wizytatorka dla słusznej przyczyny nie może udać się na Konwent Generalny, wówczas Asystentka Prowincji staje się z urzędu członkinią Konwentu. W wypadku gdyby była już wybrana na delegatkę, zastąpi ją jako delegatkę, pierwsza zastępczyni.

- d Konwent Generalny posiada najwyższą władzę* odnośnie:

✦ wyboru Przełożonej Generalnej, Asystentki i Radnych;

- Przy wyborze Przełożonej Generalnej, Przełożony Generalny sprawdza głosy i ogłasza nazwisko Przełożonej Generalnej.
- Przy wyborze Radnych i Asystentki, Przełożona Generalna sprawdza głosy i ogłasza ich nazwiska.

✦ wydawania Statutów i Dekretów dla dobra Zgromadzenia z zachowaniem zasady pomocniczości; Statuty pozostają w mocy, chyba że zostały zmienione albo zniesione przez Konwent Generalny;

- ◆ zatwierdzania Dekretów wydanych przez inny Konwent Generalny; te, które nie zostały wyraźnie zatwierdzone, uważa się za zniesione i tracą moc obowiązującą.
- e Przełożona Generalna, Asystentka i Radne, które kończą swój urząd podczas Konwentu Generalnego, po wyborze ich następczyń, pozostają na nim jako członkinie z urzędu.
- f Konwent Generalny nadzwyczajny odbywa się poza czasem przewidzianym na Konwent zwyczajny, za każdym razem, gdy Przełożony Generalny za zgodą Przełożonej Generalnej wraz z jej Radą oraz po zasięgnięciu zdania Wizytatorek, uzna to za konieczne.

Statut 70

Delegatki na Konwent Generalny, zwyczajny bądź nadzwyczajny, wybiera się w stosunku:

- ◆ jedna Siostra z Prowincji liczących mniej niż pięćset Sióstr,
- ◆ dwie Siostry z Prowincji liczących pięćset lub więcej Sióstr.

Wiceprowincje i Quasi-Prowincja są na równi z Prowincjami.

Statut 71

- a Dyrektorium zatwierdzone dla Konwentu Generalnego pozostaje w mocy do czasu, gdy inny Konwent Generalny nie zmieni go lub nie unieważni.
- b Dyrektoria Konwentów: Prowincjalnego i Domowego, opracowane po konsultacji, Wizytatorka i jej Rada przedstawia do zatwierdzenia Przełożonej Generalnej wraz z jej Radą.

VII - ADMINISTRACJA DÓBR DOCZESNYCH

«Nie troszczcie się zbyt wiele o swoje życie, o to, co macie jeść i pić, ani o swoje ciało, czym się macie przyodzierać. Czyż życie nie znaczy więcej niż pokarm, a ciało więcej niż odzienie? Przypatrzcie się ptakom w powietrzu: nie sieją ani żną i nie zbierają do spichrzów, a Ojciec wasz niebieski je żywi. Czyż wy nie jesteście ważniejsi niż one?»¹⁰³.

K. 88

- a Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia, mając za główny cel służenie Chrystusowi w Ubogich, używa dóbr materialnych dla wypełnienia tej misji.
- b W duchu ewangelicznego wyrzeczenia, Siostry nie działają jako właścicielki i *«unikają wszelkiego zbytku, nieumiarkowanego zysku i gromadzenia dóbr»¹⁰⁴*, jak również *«wszelkiego nadmiaru»¹⁰⁵*.

¹⁰³ Mt. 6, 25-26.

¹⁰⁴ *Perfectae caritatis*, n. 13.

¹⁰⁵ Święty Wincenty, 14 grudzień 1656, O jubileuszu, X, 239.

«Wiem dobrze, że z łaski Bożej, nie chcecie gromadzić skarbów; zbyt mocno bowiem kochacie święte Ubóstwo i Ufnosć w Bogu, dwie podwaliny Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia...»¹⁰⁶.

K. 89

Dobrami Zgromadzenia zarządza się z odpowiedzialnością, kompetencją, roztropnością, sprawiedliwością i ufnością w Opatrzność. Dzięki nim możliwe jest służenie Ubogim i utrzymanie Sióstr.

«Nie trzeba wam troszczyć się o przyszłość; należy czynić wydatki w ciągu roku zgodnie z waszym zwyczajem, a jeśli coś wam zbywa, przynieście do domu, a to w tym celu, aby pomagać w wychowaniu Sióstr do służby Ubogim»¹⁰⁷.

33

K. 90

Dobra materialne w Zgromadzeniu są wspólne¹⁰⁸: wszystkie Siostry są za nie odpowiedzialne. W trosce o dzielenie się, Wspólnoty lokalne przesyłają nadwyżki swojej Prowincji. Natomiast Prowincje wspomagają Kurię Generalną*, która koordynuje pomoc międzyprovincialną.

Tak samo troszczą się o potrzeby Ubogich i Kościoła.

Statut 72

- a Wzajemna pomoc między Wspólnotami lokalnymi tej samej Prowincji dokonuje się na szczeblu prowincjalnym. Wzajemna pomoc międzyprovincialna dokonuje się na szczeblu generalnym. Przełożona Generalna wraz ze swoją Radą upoważnia w niektórych przypadkach udzielenie tej pomocy bezpośrednio jednej Prowincji przez drugą.
- b Ekonomka Generalna, upoważniona przez Przełożoną Generalną wraz z jej Radą, wskazuje na sposób, w jaki Zgromadzenie wspiera Kurię Generalną.

Statut 73

Chcąc czynić dary z majątku Zgromadzenia, należy na wszystkich szczeblach działać zgodnie z prawem powszechnym i własnym oraz posiadać wymagane pozwolenia.

K. 91

- a Zgromadzenie, Prowincje i Wspólnoty lokalne, które zgodnie z przepisami prawa powszechnego i własnego oraz obowiązującego prawa cywilnego, posiadają osobowość prawną*, mają zdolność nabywania i posiadania dóbr materialnych wraz z dochodami stałymi albo fundacyjnymi.
- b Dobrami tymi zarządzają Ekonomki, członkinie Zgromadzenia, pod kierownictwem odnośnych Przełożonych wraz z ich Radami, zgodnie z przepisami prawa cywilnego, w granicach prawa powszechnego i prawa własnego, oraz według zasady pomocniczości. Zawsze powinny być uszanowane słuszne intencje ofiarodawców.

¹⁰⁶ Święta Ludwika, 31 lipiec 1656, L. 489, do Siostry Ludwika Krystyny, E. 516.

¹⁰⁷ Święty Wincenty, 25 styczeń 1643, O naśladowaniu wiejskich dziewcząt, IX, 89.

¹⁰⁸ Por. Dz 2, 44.

- c Przełożona Generalna wraz ze swoją Radą, ustala maksymalną wysokość dozwolonych sum rozchodowych, na podstawie propozycji Prowincji.

K. 92

Przy alienacji majątku ruchomego lub nieruchomego, stanowiącego własność Zgromadzenia, poszczególnych Prowincji czy też Wspólnot lokalnych, należy przestrzegać przepisów prawa powszechnego i własnego.

Gdy chodzi o alienację kosztowności lub innych dóbr, których wartość przekracza sumę ustaloną dla danego regionu przez Stolicę Świętą albo o zaciąganie długów lub zobowiązań ponad tę sumę, umowa jest nieważna, jeżeli uprzednio nie uzyskano pozwolenia Stolicy Świętej.

W innych przypadkach wymagane jest i wystarczające pisemne pozwolenie kompetentnej władzy.

Statut 74

Jeżeli w Prowincji wartość dóbr alienowanych jest wyższa od sumy, jaką może dysponować Wizytatorka wraz ze swoją Radą, wymagane jest pozwolenie Przełożonej Generalnej wraz z jej Radą.

W innych przypadkach decyzję może podjąć Wizytatorka wraz ze swoją Radą. Informuje o tym Przełożoną Generalną i jej Radę.

K. 93

- a Kiedy za pośrednictwem Przełożonej Generalnej wraz z jej Radą prosi się Stolicę Świętą o pozwolenie na zaciągnięcie długów lub zobowiązań, należy wymienić inne długi lub zobowiązania ciężące na Zgromadzeniu, Prowincji czy Wspólnocie lokalnej; inaczej uzyskane pozwolenie byłoby nieważne.
- b Przełożeni będą czuwać, aby nie pozwalać na zaciąganie długów, jeżeli nie ma absolutnej pewności, że będzie można ze zwykłych dochodów spłacić procenty i przez wpłacanie corocznych rat zwrócić dług w przewidzianym terminie.

K. 94

- a Nikt nie może przyjmować fundacji, spadków lub darów, z którymi związane są zobowiązania lub niedogodności dla Zgromadzenia, bez uprzedniej pisemnej zgody Przełożonej Generalnej wraz z jej Radą.
- b Zgromadzenie nie może być pociągnięte do odpowiedzialności za konsekwencje finansowe aktów prawnych* podjętych przez Siostrę bez uprzedniego pisemnego pozwolenia kompetentnej władzy.

K. 95

- a Raz na rok składa się Przełożonemu Generalnemu sprawozdanie z ogólnego zarządzania majątkiem całego Zgromadzenia. Wizytatorka co rok składa Przełożonej Generalnej sprawozdanie z zarządzania majątkiem Prowincji. Siostra Służebna przynajmniej raz na rok składa Wizytatorce sprawozdanie z zarządzania majątkiem Wspólnoty lokalnej. W ciągu roku Przełożona Generalna otrzymuje od Ekonomki Generalnej regularne sprawozdania dotyczące zarządzania majątkiem Zgromadzenia.

- b Siostry rozporządzające majątkiem Zgromadzenia albo odpowiedzialne za zależne od niego dzieło, składają regularnie rachunki Siostrze Służebnej.
- c Siostry pracujące w instytucji poza Zgromadzeniem, informują ogólnie lecz regularnie Siostrę Służebną, w jaki sposób rozporządzają dobrami powierzonymi ich trosce.

Statut 75

- a Księgowość dzieła powierzonego Wspólnocie lokalnej powinna być prowadzona oddzielnie od księgowości wspólnoty.
- b Wspólnoty lokalne otrzymują co roku jasną informację na temat zarządzania sprawami finansowymi Prowincji. Tak samo Siostra Służebna informuje swoje Siostry o finansach minionego roku. Informacja ta przekazywana jest z roztropnością. Siostry są zobowiązane do dyskrecji.
- c Każda Prowincja i każda Wspólnota lokalna, w zgodności z prostym stylem życia, opracowuje przewidywany budżet roczny.

* * *

Archiwa

Statut 76

Archiwa zacieśniają więź z przeszłością i przyczyniają się do utrwalenia tego samego ducha Zgromadzenia. Ich konserwacja powinna być zorganizowana na wszystkich szczeblach: lokalnym, prowincjalnym i generalnym.

VIII - PRAWO WŁASNE ZGROMADZENIA

« Bóg udzielił właściwego ducha wszystkim Zgromadzeniom, utworzonym dla swej służby...

Tworząc Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia, Bóg udzielił właściwego mu ducha. Duch ożywia ciało.

Jest rzeczą ważną, by Siostry Miłosierdzia wiedziały, na czym polega ich duch, tak jak dla osoby udającej się w podróż jest ważną rzeczą znać drogę do miejsca, do którego chce się udać »¹⁰⁹.

K. 96

¹⁰⁹ Święty Wincenty, 2 luty 1653, O duchu Zgromadzenia, IX, 581-582.

- a Aktualne Konstytucje, jak i dodane do nich Statuty, stanowią prawo własne* Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia. Powinny być wiernie zachowywane przez wszystkie Siostry, gdyż są dla nich wyrazem woli Bożej.
- b Statuty mogą być zmienione lub zniesione przez Konwent Generalny (por. K. 87 d), natomiast Konstytucje mogą być zmienione jedynie przez Stolicę Świętą, na prośbę 2/3 członkiń Konwentu Generalnego.

«Moje drogie Siostry, nieustannie proszę Boga, by wam błogosławił. Proszę Go, aby udzielił wam łaski wytrwania w powołaniu, abyście mogły Mu służyć w sposób, jakiego od was oczekuje.

Mieście wielkie staranie o Ubogich, a przede wszystkim żyjcie w wielkim zjednoczeniu i serdeczności, kochając się wzajemnie, aby naśladować zjednoczenie i życie Naszego Pana.

Proście Najświętszą Pannę, aby była waszą Jedyńą Matką».¹¹⁰

Święta Ludwika – Testament duchowy

¹¹⁰ Święta Ludwika, 15 marzec 1660, Testament duchowy, E. 823.